Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.
Матар'ялы прыймаюцца—з 9-ці да 3½ гадз. Нязмешчаныя рукапісы рэдакцыя назад аўтарам не вяртае.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]
ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible]
ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

10 год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 112 (2601) Аўторак, 21-га мая 1929 г.

Учора адчыніўся V Усесаюзны Зьезд Саветаў.

Адчыненьне V Усесаюзнага Зьезду Саветаў.

Выбары прэзыдыуму Зьезду.

МАСКВА. На пасяджэньні 20-га мая Ўсесаюзны Зьезд зацьвердзіў прэзыдыум у складзе 104-х чалавек. У лік сяброў прэзыдыуму ўваходзяць: т. т. **Агамалы-Оглы, Айтакаў, Андрэяў, Атабаеў, Анціпаў, Бауман, Багданаў, Варашылаў, Градзінскі, Дагадаў, Энукідзэ, Затонскі, Зяленскі, Ікрамаў, Кагановіч, Камароў, Касіёр, Косараў, Крупская, Куйбышаў, Кульбяшэраў, Любчанка, Мікаян, Молатаў, Мусабэкаў, Нэйбах, Арахелашвілі, Арджанікідзэ, Адзінцоў, Пятроўскі, Палуян, Рудзутак, Рыкаў, Скрыпнік, Сьмірноў, Сталін, Сырцоў, Тэр-Габрыліян, Томскі, Уханаў, Цхакая, Чарвякоў, Чубар, Эліава і інш.**

Абраньне ў прэзыдыум т. т. **Сталіна. Рыкава, Варашылава, Молатава, Пятроўскага, Кагановіча** і іншых Зьезд вітае доўгімі воплескамі. Зьезд пад воплескі абірае старшынёю Зьезду **т. Калініна** і сэкратаром т. **Энукідзэ.**

У склад мандатнае камісіі Зьезд абірае 17 асоб.

Выхад у прэзыдыум т. т. **Сталіна, Рыкава, Пятроўскага** і іншых Зьезд сустракае новым выбухам воплескаў.

Зацьверджаньне парадку дню Зьезду

Тав. Скрыпнік ад імя шэрагу дэлегацый прапануе некаторыя зьмены ў агалошаны парадак дню Зьезду. Гэтыя зьмены маюць на мэце выключыць з парадку дню Зьезду пытаньні, ня зьвязаныя з праблемамі плянава-гаспадарчага будаўніцтва. Такое скарачэньне парадку дню выклікаецца неабходнасьцю згуртаваць усю ўвагу на галоўных пытаньнях, зьвязаных з пяцігадовым плянам народнае гаспадаркі. Пытаньні, якія мяркуецца выключыць з парадку дню Зьезду, будуць перанесены на разгляд чарговае сэсіі ЦВК Саюзу ССР.

Зьезд аднадушна згаджаецца з прапановаю т. Скрыпніка і здымае з парадку дню справаздачны даклад Народнага Камісара вайсковых і марскіх спраў т. Варашылава, паведамленьне ўраду РСФСР аб канстытуцыі РСФСР, зацьверджанай Усерасейскім Зьездам Саветаў, паведамленьне ўраду УССР аб канстытуцыі УССР, зацьверджанай Усеукраінскім Зьездам Саветаў і даклад аб зьменах арт. 21 канстытуцыі Саюзу ССР.

Такім парадкам, зацьвярджаецца такі парадак дню Зьезду:

1) Даклад ураду Саюзу ССР—т. А. І. Рыкаў.

2) Пяцігадовы плян разьвіцьця народнае гаспадаркі Саюзу ССР: агульны даклад—т. Кржыжаноўскі і даклад аб разьвіцьці прамысловасьці—т. Куйбышаў.

3) Аб уздыме сельскае гаспадаркі і каапэрацыйным будаўніцтве ў вёсцы—т. Калінін.

4) Складаньне ЦВК Саюзу ССР—выбары сяброў Саюзнага Савету і зацьверджаньне сяброў Савету Нацыянальнасьцяй.

Пасьля гэтага Зьезд заслухаў даклад т. Рыкава аб дзейнасьці ўраду Саюзу ССР. Увечары тав. Рыкаў скончыў першую частку свайго дакладу—аб міжнародным становішчы і замежнай палітыцы ўраду СССР.

Англія перад выбарамі.

„БАЛЬДВІН БЫЎ ПАСЬМЕШЫШЧАМ УСІХ ПАЛІТЫКАЎ".

ЛЁНДАН, 18-5. Выступаючы з праграмнай прамовай перад фінансавымі дзеячамі Сіці (дзелавых квартал Лёндану), Балдвін востра крытыкаваў фінансавую праграму рабочае партыі і заявіў, што яна прывядзе Англію толькі да [illegible]. У зьвязку з гэтым выступленьнем Сноўдан (адзін з лідэраў англійскае рабочае партыі, раней міністр фінансаў у габінэце Макданалда, які лічыцца «фінансавым экспэртам рабочае партыі»), у гутарцы з карэспандэнтам органу рабочае партыі „Дэйлі Геральд", заявіў: „Напады Балдвіна—[illegible]. [illegible] Балдвін можа спакойна чытаць прамовы, [illegible] ён ухіляўся ад барацьбы, [illegible] міністрам, падначаленым яму. За час маёй палітычнай дзейнасьці я не сустракаў прэм'ера, які-б гэтак мала [illegible]. Калі-б ён разумеў [illegible], дык ён быў-бы ўсімі засмучаны". Сноўдан заявіў, што Балдвін у часе свайго пабыту ў Амерыцы быў пасьмешышчам усіх палітыкаў [illegible].

Барацьба рабочых за мяжой.

Новыя сутычкі ў Бамбеі

БЭРЛІН. 18-Ѵ. Бамбейскі карэспандэнт «Борзэнр Тагеблат» паведамляе пра новыя сутычкі ў Бамбеі. [illegible] фабрыкантаў [illegible]. Паліцыя двойчы давала залп. [illegible] заводы фабрыкантаў.

Бастуе 25.000 батракоў.

ПРАГА, 18-Ѵ. „Руд Право" (орган кампартыі) паведамляе, што бастуе 25.000 сельска-гаспадарчых рабочых у Славакіі [illegible].

Палявеньне фінляндскіх прафсаюзаў.

ГЭЛЬСІНГФОРС, 18-Ѵ. З прычыны таго, што сацыял-дэмакраты [illegible] прафсаюзаў [illegible].

Прысуд сьмерці сялянскім лідэрам у Мэксіцы.

НЬЮ-ЁРК, 15-Ѵ. З Мэксіка-Сіты паведамляюць, што [illegible]. Байсковы міністр Кайес [illegible].

Боязьнь камуністычнае агітацыі проці вайны

ПАРЫЖ, 19-Ѵ. Паліцыя ўжывае захады папярэджаньня, каб перашкодзіць антываенным выступленьням, [illegible].

МАСАВЫЯ ЗВАЛЬНЕНЬНІ РАБОЧЫХ У ПОЛЬШЧЫ.

Ізноў звольнена 5.000 тэкстыльшчыкаў.

ЧЭНСТАХОЎ, 18-Ѵ. Адміністрацыя тэкстыльнае фабрыкі „Чэнстахавянка" абвясьціла аб звальненьні ўсіх рабочых. На фабрыцы ўжо больш году (з лютага 1928 году) працавалі толькі 4 дні на тыдзень. Звальненьню падлягае 5.000 рабочых, занятых на гэтай фабрыцы з 1920 году. Пратэсты рабочых і спробы ўмешваньня ў гэтую справу інспэкцыі працы не далі ніякіх вынікаў

Забастоўка рабочых у хімічнай прамысловасьці.

ВАРШАВА, 18-Ѵ. Рабочыя хімічных заводаў «Гротэск» у Гайнаўцы ўжо некалькі месяцаў назад высунулі патрабаваньне аб павялічэньні заработку на 30 проц. Большая частка добракваліфікаваных рабочых атрымлівае ў дзень 3 злотых 76 гр. (блізка рубля) у той час, як дарагоўля ў Гайнаўцы ня меншая, чымся ў Варшаве. Умовы працы на заводзе вельмі цяжкія—пар ад атрутных газаў, антысанітарны стан прадпрыемства—дрэнна адбіваюцца на здароўі рабочых. Рабочыя дарэмна чакалі здаволеньня сваіх патрабаваньняў. 16 мая рабочыя правялі сход на заводзе і аднагалосна ўхвалілі абвясьціць забастоўку. Да пастановы далучылася і працаваўшая ў той час зьмена, якая зараз-жа пакінула працу і пад рэвалюцыйныя сьпевы пакінула завод.

Супроць савецкіх і нямецкіх фільмаў

ВАРШАВА. З Пазнані паведамляюць што саюз кіноўласьнікаў у Пазнані пастанавіў не дэманстраваць у часе выстаўкі савецкія і нямецкія фільмы і па магчымасьці ставіць фільмы, вырабленыя ў сябе на бацькаўшчыне.

Хваляваньні сярод украінскіх сялян.

ВАРШАВА, 18-Ѵ. Сяляне воласьці Даражэў, Львоўскага ваяводзтва, узброеныя сякерамі, напалі на памяшканьне воласьці, пагражаючы помстаю членам валаснога праўленьня. Паліцыя страляла ў сялян і разагнала іх. 6 сялян арыштавана.

Масавыя вобыскі і арышты ўкраінцаў у Галіцыі.

ВАРШАВА. З Львову паведамляюць, што ў шэрагу галіцыйскіх вёсак зроблены масавыя вобыскі і арышты ўкраінцаў. У Тарнопалі арыштавана шмат украінскіх гімназістаў.

У вёсцы Нязураў (каля Стры) выбухнула ў царкве бойка, у часе якой быў забіты малады селянін. Калі ўлада хацела забраць труп для ўскрыцьця, сабраўся натоўп у некалькі тысяч сялян, якія не далі гэта зрабіць. Прышлося выклікаць значныя паліцэйскія сілы з Стры. Арыштавана шмат сялян па абвінавачаньні ў супраціўленьні ўладзе.

2 гады і 10 месяцаў за зьмяшчэньне артыкулу.

ВАРШАВА, 18-Ѵ. У Львоўскім акруговым судзе разглядалася справа рэдактара украінскае рабоча-сялянскае газэты—„Нова Життя"—Шчарбакова. Шчарбакоў быў прыцягнут да адказнасьці за зьмяшчэньне ў газэце трох артыкулаў, забароненых цэнзураю. Суд засудзіў Шчарбакова на 2 гады і 10 месяцаў астрогу з пазбаўленьнем правоў.

Пабег з вайсковай турмы

ВАРШАВА. Толькі зараз сталі вядомы падрабязнасьці ўцёку з вайсковай турмы на Дзікай вуліцы. 10-га мая а 7 гадз. раніцы вартаўнік пры турме пачуў гудок праяжджаючага аўтамабіля, хоць вуліца была пустая. Праз нейкі час аўтамабіль вярнуўся, і пачуліся яшчэ два гудкі. Вартаўнік западозрыў, што гэта нейкі сыгнал. Ён схаваўся за рог. Раптам ён убачыў, што тры арыштанты спускаюцца з даху па вадасьцёкавай трубе. Калі крык «стой» не дапамог, вартаўнік пачаў страляць, чым падняў на ногі ўсю астрожную варту. Хутка вуліца напоўнілася салдатамі, жандарамі і паліцэйскімі. Уцякаўшыя былі затрыманы.

Аказалася, што ў камэры № 19, у якой сядзела 10 чалавек, арыштаваныя разабралі частку столі, праз гэтую дзірку пралезьлі на гару і адгуль на дах. Прымаючы пад увагу, што аднаму з уцякаўшых засталося да сканчэньня тэрміну зьняволеньня ўсяго 8 месяцаў, другому 2, а трэцяму ўсяго 2 тыдні, матывы пабегу ня ясны.

Становішча ў Кітаі.

„Палітыка Гаміндану не адпавядае вучэньню Сун-Ят-Сэна".

ХАРБІН, 18-Ѵ. Праездам з Нямеччыны ў Нанкін для ўдзелу ва ўрачыстасьцях перанясеньня праху Сун-Ят-Сэна прыехала ўдава Сун-Ят-Сена Сун-Цьзін-Лін. У заяве прадстаўнікам друку яна, між іншым, зазначыла: „**Пакуль палітыка Гаміндану ня будзе поўнасьцю адпавядаць асноўным прынцыпам вучэньня Сун-Ят-Сэна, датуль я не магу браць ніякага ўдзелу ў працы Гаміндану. Асноўнымі прынцыпамі Сун-Ян-Сэна зьяўляецца—барацьба з імпэрыялізмам у Кітаі, шчыльнае супрацоўніцтва з СССР—адзіным сапраўдным рэвалюцыйным прыяцелем Кітаю і правядзеньне рабоча-сялянскае палітыкі. Я прабыла ў Маскве 8 месяцаў і пераканалася, што СССР зьяўляецца адзіным прыяцелям ня толькі Кітаю, але і ўсіх прыгнечаных народаў. Дзейнасьць Савецкае ўлады дае мне падставы глядзець з надзеяй на будучае чалавецтва**».

Заява Сун-Цзін-Лін аб адмове супрацоўнічаць з лідэрамі Гаміндану і асабліва тая частка, у якой гаворыцца пра савецка-кітайскія адносіны, зрабіла вялікае ўражаньне ў Манчжурыі. Афіцыёзная харбінская газэта „Гунь Бао" не агаласіла заявы Сун-Цьзін-Лін.

Новыя законы проці кампартыі

ХАРБІН, 18-5. У Харбіне надана правамоцнасьць новаму крымінальнаму кодэксу, распрацаванаму нацыянальным урадам. Мясцовы суд растлумачвае, што ў зьвязку з прыстасаваньнем у Харбіне законаў, ухваленых нацыянальным урадам, усе справы па абвінавачаньні ў камуністычнай прапагандзе далучаюцца да разраду контр-рэвалюцыйных учынкаў. Такія справы будуць спэцыяльным парадкам праходзіць праз суд. Справы, якія далучаюцца да разраду контр-рэвалюцыйных учынкаў, ня будуць разглядацца ў мясцовым судзе, а падсудныя па такіх справах будуць засуджвацца да больш цяжкага пакараньня, чымся раней.

Непаразуменьні між Мукдэнам і Японіяй растуць.

ХАРБІН, 18-Ѵ. Дайрэнскі афіцыёз Паўднёва-Манчжурскае чыгункі—„Манчжурыя Дэйлі Ньюс"—спыняецца ў вялікім артыкуле на паводзінах улады трох усходніх правінцый у адносінах да Японіі. Газэта востра ганьбіць Чжан-Сюэ-Ляна за тое, што ён ухіляецца праводзіць перамовы з Японіяй па пытаньні аб чыгуначным будаўніцтве ў Манчжурыі, а таксама за ўвядзеньне ў кітайскай частцы гораду Мукдэну дадатковых мясцовых мытаў на японскія тавары. Газэта заяўляе, што Японія ў зьвязку з гэтым будзе ўжываць рашучыя захады.

Палітычная актыўнасьць мукдэнцаў.

ХАРБІН, 18-Ѵ. У мукдэнскіх палітычных колах жвава абмяркоўваецца пытаньне наконт надыходзячае замены войска Тан-Шэн-Чы на мукдэнскае войска ў зонах паўночнае часткі Хубэйскае правінцыі. Некаторыя дзеячы мукдэнскае групоўкі, асабліва саноўнікі, якія былі ва ўладзе ў Пэйпіне ў пэрыяд пабыту там ураду Чжан-Цзо-Ліна, праводзяць актыўную палітычную кампанію за перасоўку мукдэнскага войска на тэрыторыю ўласна—Кітаю.

Забастоўка грузчыкаў у Мукдэне.

ХАРБІН, 18-5. Кітайскія грузчыкі на станцыі Мукдэн абвясьцілі забастоўку. Ход нагрузкі і разгрузкі на станцыі часткова парушан.

У Аўганістане.

Зьверствы басмачоў у Аўганістане

ТЭРМЭЗ. 18-Ѵ. Басмачы-эмігранты ў Аўганістане актыўна выступаюць проці войска Гулям-Набі-хана (прыхільніка Аманулы). Уцекаючы прымежнае паласы перадаюць, што басмачы ўчыняюць наскокі на аўганскія кішлакі і сурова распраўляюцца з асобамі, якія спачуваюць Амануле. У некаторых кішлакох бандыты вырэзалі ўсю моладзь. Зьверства бандытаў выклікае вялікую цягу насельніцтва да раёнаў у якіх знаходзяцца гарнізоны Гулям-Набі-хана.

Басмацкія зграі—справа ангельцаў

ДЗЮШАМБЭ. 18-Ѵ. Захопленыя часьцямі Чырвонай арміі пры разгроме зграі Максума Фузайлі бандыты апавядаюць, што зграя была сфармавана ў Кабуле, дзе Максум атрымаў ад мясцовай улады ў **прысутнасьці ангельца буйную суму грошай, шмат зброі і амуніцыі.** Бандыты кажуць таксама, што Ханабадзкі губарнатар вылучыў з сваёй асабовай варты ганаровую варту, якая праводзіла бандытаў да савецкае мяжы.

Пераходзяць на бок Аманулы.

ТАШКЕНТ. Насельніцтва гарадоў Сарыпуль, Шыбурган, Ахча, а таксама раёну на поўдзень ад Ашбургану прыслала дэлегацыі да Гулям-Набі-хана з паведамленьнем аб падначаленьні ўладзе Аманулы.

У царстве „вышуку і ахранкі".

Латвійская паліцыя выдала польскай уладзе камуніста Пашына.

РЫГА, 19-Ѵ. „Сацыял-дэмакрате" зьмяшчае такое паведамленьне, якое высьвятляе справу арыштаванага камуніста Пашына: „Нядаўна з Данцыгу ў СССР праз Латвію праяжджаў стары польскі рэвалюцыянэр, за якім польскі ўрад ужо даўно сочыць. Данцыгская паліцыя, як відаць, паведаміла аб гэтым латвійскай паліцыі, якая зараз-жа кінулася на дапамогу палякам і арыштавала гэтага рэвалюцыянэра, які праяжджаў з пашпартам іншае краіны. Затрыманы рэвалюцыянэр знаходзіўся некаторы час пад арыштам Латвіі, але 29-га красавіка ён быў высланы на станцыю Зэмгале і перададзены ў рукі польскае паліцыі, якая, водлуг некаторых вестак, закатавала яго. Гэты выбрык учынен ахранкаю, як відаць, на сваю рызыку і страх, бо 7-га мая міністр унутраных спраў Ляймінш заявіў некаторым дэпутатам, якія цікавіліся лёсам рэвалюцыянэра, што арыштаваны знаходзіцца яшчэ ў Латвіі і што яму будзе дадзена магчымасьць выехаць куды ён пажадае. Такім парадкам ствараецца ўражаньне, што Ляймінш ня ведаў, што ахранка яшчэ 29-га красавіка выдала арыштаванага палякам. Міністэрства ўнутраных спраў павінна даць наконт гэтага афіцыйнае тлумачэньне. Аднак, хто-б ні быў вінаватым у гэтай выдачы, адно відаць, што латвійская адміністрацыйная ўлада адбірае ад палітычных эмігрантаў ня толькі правы прытулку, але нават права праезду. Латвійская паліцыя адыгрывае ролю палітычнага шпіка нават для іншых дзяржаў і парушае самыя звычайныя дэмакратычныя правы. Гэтага нельга дапусьціць".

Дзе знаходзіцца тав. Пашын.

ВАРШАВА, 18-5. У зьвязку з агалашэньнем у савецкім друку паведамленьня МОПР'у аб прапажы бяз весьці на тэрыторыі Латвіі польскага камуніста Пашына, карэспандэнту ТАСС у колах польскага міністэрства замежных спраў заявілі, што весткі аб забойстве Пашына не адпавядаюць сапраўднасьці. Пашын жыве і знаходзіцца ў адным з польскіх астрогаў.

С.-д. паліцыя ў перапудзе перад чырвонымі сьцягамі.

БЭРЛІН, 18-Ѵ. Паліцыя арыштавала ўчора ўвечары ў адной з ваколіц Бэрліну 30 камсамольцаў, якія ехалі на грузавіку, прыбраным чырвонымі сьцягамі. Адначасна паліцыя арыштавала грузавік, на якім знаходзілася 40 дзяцей камуністаў. Прычэпкаю для арышту грузавіка было тое, што на ім знаходзіліся два чырвоныя сьцягі. Грузавік быў дастаўлены да паліцэйпрэзыдэнта; пасьля гэтага дзеці былі вызвалены.

Француская рэакцыя расьпе345разалася.

ПАРЫЖ, 16-Ѵ. Папраўчы суд у Буржы засудзіў рэдактара „Эмансыпатар" камуніста Канстансо да зьняволеньня на 3 месяцы і да штрафу ў 400 франкаў, без прыстасаваньня да яго рэжыму палітычных зьняволеных. У Туры арыштован адміністратар мясцовага абласнога камуністычнага органу «Авангард» 30-цігадовы дзед Каро. Як паведамляе „Юманітэ", гэты арышт выклікаў абурэньне сярод насельніцтва ўсяе вобласьці.

Да праверкі нацработы.

У Менск прыехаў прадстаўнік ЦКК УсеКП(б), старшыня ЦКК КП(б) Украіны т. Затонскі дзеля праверкі практыкі нацработы ў БССР.

Камісія ЦКК ставіць сваёй асноўнай задачай—падрабязна выявіць як ленінскае разуменьне нац пытаньня знаходзіць практычны адбітак ў гаспадарчай, культурнай і палітычнай рабоце КП(б)Б, з якімі памылкамі, ухіламі, цяжкасьцямі і перашкодамі КП(б)Б, сустракалася і сустракаецца ў практычным разьвязваньні нацыянальнага пытаньня; як практыка нацработы дапамагала і дапамагае замацаваньню ў БССР дыктатуры пралетарыяту і яе вышэйшай форме саюзу рабочых з бедняцка-серадняцкімі масамі сялянства; як у працэсе ўсёй работы КП(б)Б ствараліся неабходныя умовы для інтэрнацыянальнага выхаваньня працоўных, замацоўвалася і паглыблялася шчыльная неразрыўная сувязь БССР з Савецкім Саюзам і інш. братнімі рэспублікамі.

Камісія ЦКК разам з праверкай становішча нацработы практычнай дапамогай далейшаму паглыбленьню нацработы, пры актыўным удзеле адказных работнікаў БССР ставіць сваёй мэтай — сабраць канкрэтны і фактычны лічбовы м а т а р' я л, які разам з матар'ялам іншых савецкіх рэспублік зьявіцца каштоўным і вельмі карысным укладам у вопыт нацработы нашай партыі ва ўсесаюзным маштабе.

У дэталёва-распрацаванай праграме сваёй работы, камісія закранае наступныя нацыянальныя праблемы:

1) Аб узаемаадносінах БССР СССР (па лініі каштарысу, пацігодцы, канстытуцыі).

2) Аб працэсе беларусізацыі (партыі, камсамолу, прафсаюзаў, савецкага апарату, Чырвонай арміі, школы, палітасьветных і навуковых установаў, прэсы, выдавецтва і г. д.).

3) АБ РАБОЦЕ СЯРОД НАЦМЕНШАСЬЦЯЙ.

Правільнае і пасьпяховае вырашэньне ўсіх гэтых, зьвязаных з праверкай практыкі нацработы ў БССР задач, у значнай ступені будзе залежыць ад актыўнасьці, практычнай дапамогі і непасрэднага ўдзелу ў рабоце камісіі ня толькі з боку арганізацый і ўстаноў БССР, але і паасобных партыйцаў, камсамольцаў, рабочых, сялян і усёй савецкай грамадзкасьці.

Усе на дапамогу камісіі ЦКК УсеКП(б).

Б. СТАСЕВІЧ.

Пасяджэньне камісіі ЦКК УсеКП(б) з кіраўнікамі цэнтральных установаў.

18 мая ў зале пасяджэньняў ЦК КП(б)Б адбылося пасяджэньне камісіі ЦКК УсеКП(б) з кіраўнікамі цэнтральных установаў па пытаньнях абсьледваньня практыкі правядзеньня нацыянальнай работы ў БССР.

Даклад аб задачах абсьледваньня камісіі зрабіў т. Затонскі, прадстаўнік ЦКК УсеКП(б).

Тав. Затонскі адзначыў, што практыцы абсьледваньня нацыянальнай работы ў асобных рэспубліках надаецца асаблівае значэньне. Маецца на ўвазе ў гэтым годзе склікаць нацыянальную нараду для падвядзеньня вынікаў па нацрабоце у асобных рэспубліках. Такая нацнарада была ў 1923 г., але з таго часу ўмовы зусім пераманіліся.

Зараз перад камісіяй, якая пачынае працу, прадстаіць вялікая і складаная работа, у чым кіраўнікі цэнтральных установаў і грамадзкасьць павінны ўсямерна дапамагчы ёй.

Па дакладу т. Затонскага выказаліся наступныя таварышы: ДУБІНА, БЭЙЛІН, БАЛІЦКІ, МАСЮКОЎ, УНАРОЎСКІ, ПЛАТУН, СЯНКЕВІЧ, АГУРСКІ, ЛАСТОЎСКІ і Ўс. ІГНАТОЎСКІ.

ПРАВЕРЫМ РАБОТУ Ў ГАЛІНЕ НАЦПАЛІТЫКІ.

Гутарка прадстаўнікоў прэсы з тав. Затонскім.

На запытаньне аб мэце распачатага ЦК і ЦКК УсеКП(б) абсьледаваньня практыкі правядзеньня нацпалітыкі нашае партыі ў розных рэспубліках Саюзу магу адказаць толькі што запытаньне гэта даволі яснае.—За годы існаваньня савецкай улады прароблена вялізарная работа эканамічнага і культурнага ўздыму рэвалюцыйных мас. Пара падрахаваць вынікі, каб было магчыма ставіць новыя, далей ідучыя заданьні. У прыватнасьці, гэта неабходна і ў адносінах нац. пытаньня.

Дакладней кажучы, трэба паглядзець (саміх сабе праверыць), як на практыцы, у працэсе нашага дзяржаўнага, гаспадарчага і іншага будаўніцтва вырашаліся задачы ліквідацыі рэшткаў былой нацыянальнай няроўнасьці, і ў якой ступені, наадварот, уздым нацыянальнае культуры дапамагаў узмацненьню сацыялістычнага будаўніцтва.

Само сабою зразумела, што ў працягу некалькіх тыдняў ніякая камісія сваімі сіламі ня ў стане заўладаць назапашаным матар'ялам. Даручаную працу магчыма ажыцьцёвіць толькі абапіраючыся на актыўнае падтрыманьне мясцовых арганізацый.

Мае задачы зусім не рэвізорскія. Трэба, каб мясцовыя органы і грамадзкія арганізацыі самі для сябе прарабілі зараз работу ў парадку самакрытыкі і падрыхаваньня вынікаў сваёй дзейнасьці ў нацыянальным разрэзе.

У гэтых выніках (правяраючы некаторыя з іх у выбарачным парадку) камісія здолее ўжо зрабіць свае вывады.

Шэраг установаў і арганізацый атрымаў ужо спэцыяльныя заданьні. Вельмі магчыма (і нават напэўна так), мы ня ўсё прадугледзілі многіх і многае выпусьцілі з пад увагі.

Просьба да ўсіх—у парадку дабраахвотным,—накіроўваць праз друк ці непасрэдна ў камісію свае даныя і свае нагляданьні ці непаразуменьні і запытаньні, якія датычаць практыкі нацпытаньня ў Беларусі.

Да рэчы сказаць, вельмі часта нацыянальную праблему зводзяць да пытаньняў школы, мовы, і іншых галін, г. зв. духоўнай культуры, прычым нярэдка пры гэтым па-інтэлігенцку высоўваецца верхавінная турбота асобных груп і групачак культурнікаў навакол тэатру, навакол літаратуры, навакол кандыдатур асобных «акадэмікаў» і інш. Часта бывае схільнасьць у той-жа інтэлігенцкай верхавіны расцэньваць практыку нацработы з пункту гледжаньня паэтычнай творчасьці (а то і зусім непаэтычнай грызьні) асобных літаратурных гурткоў...

... Нас, кажучы сумленна, куды больш цікавіць другое—асноўнае пытаньне—гэта абслугоўваньне патрэб шырокіх рабоча-сялянскіх мас, і не толькі абслугоўваньне і задавальненьне патрэб, але і разгараваньне пры гэтым іх актыўнасьці, уцягненьне ў працэс сацыялістычнага будаўніцтва на ленінскаму шляху, г. зн. шырокім фронтам, але пад кіраўніцтвам пралетарыяту.

Вельмі важна разабрацца, як пераблытваюцца нацыянальныя моманты з клясавымі, ці верней, якую ідэалёгічную афарбоўку набываюць рэальныя інтарэсы змагаючыхся клясаў. З пункту гледжаньня вельмі цікавы розныя выяўленьні навуковай, літаратурнай і інш творчасьці.

Але важней, паўтараю, праверыць саміх сябе, ці ўсё робіцца, што мы можам, да зьнішчэньня карэнных прычын нацыянальнай няроўнасьці і нацыянальнай розьні, і тут трэба падкрэсьліць, што роля і задачы гаспадарчых органаў (ВСНГ, каапэрацыя, наркамзем) у справе вырашэньня нацпытаньня зусім ня меншыя, чымся ў Агітпропе, ці Наркамасьветы... і як гаспадарнікі часта гэтага не разумеюць. У шмат якіх мясцох нашага Саюзу прафсаюзы значна адстаюць з выкананьня ускладзеных на іх задач у галіне нацпалітыкі. Трэба будзе бліжэй паглядзець, як наконт гэтага абстаіць справа ў БССР.

І апошняя з гэтых папярэдніх заўваг—гэта пытаньне аб кадрах будаўнікоў сацыялізму ў БССР. Як растуць гэтыя мясцовыя кадры? Ці ўсё зроблена для забесьпячэньня іх росту і пры тым правільнага росту, правільнага, зразумела, з нашага бальшавіцкага пункту гледжаньня—іншымі словамі, наколькі мы ўжо заўладалі працэсамі культурнага разьвіцьця?

У гэтай цяжкай справе звычайна ня мала збояў бывае. Вельмі часта клясава-варожыя пралетарыяту элемэнты моцна трымаюцца на сваіх ідэалёгічных пазіцыях; а іншы раз пад сьцягам незамяняльных і ўсімі паважаемых культурных сіл пераходзяць у наступ, адваёўваючы новыя апорныя пункты. Бывае так, што мы ўяўляем, нібы іх прыстасавалі на службу сацыялістычнаму будаўніцтву, а на справе яны паціху выкарыстоўваюць нашу няўменьне, нашу благадушша (каб не сказаць—глупасьць).

У справе нацбудаўніцтва, як і наогул у іншых галінах (і нават у моц спэцыфічных асаблівасьцяй больш востра, чымся ў іншых галінах) стаіць пытаньне „хто каго": ці мы перамажам яўных і прыкрытых выявіцеляў буржуазнай ідэалёгіі, ці яны нас абдурачаць і нас выкарыстаюць.

Таму трэба глядзець уважліва і прымаючыся добра за праверку сваёй работы ў галіне нацпалітыкі, ня трэба бачыць усё ў ружовым сьвятле.

АБ ЧЫСТЦЫ САВЕЦКАГА АПАРАТУ.

Да ўсіх членаў КП(б)Б, рабочых і работніц, да працоўнага сялянства Беларусі.

Таварышы!

[illegible]

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КАМУНІСТЫЧНАЕ ПАРТЫІ (БАЛЬШАВІКОЎ) БЕЛАРУСІ.

Ачысьцім установу ад сьмецьця.

[illegible]

Ротт—растратчык-грубіян — яшчэ [illegible] 1929 г. растраціў 167 р. [illegible] 29 г. [illegible] на 120 р. [illegible] на сваёй [illegible]

[illegible] чалавек— [illegible] адносіцца да [illegible] мае сувязь з [illegible] дагавор на [illegible] прыватнікам [illegible] элементу [illegible] у вакон- [illegible] пэкцыі.

Той.

Чыстка апарату пачалася.

МАГІЛЕЎ, 15-V. Камісія па чыстцы прыступіла да працы. У першую чаргу правяраюцца акрфінаддзел, акрземаддзел і статбюро.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

СПАБОРНІЦТВА ПАСЁЛКАЎ.

Пас. „Победа" і імя Дзяржынскага (Глускі р.) выступаюць у сацыялістычнае спаборніцтва.

[illegible]

ІВІК.

„Ільліч" прымае і сам выклікае.

[illegible]

Месячнік збору мэталёвага лому.

[illegible]

Нябывалыя паводкі.

[illegible] у другога мосту праз раку Аршыцу, стала на ўзровень маста, вуліцы Камсамольская і Народная заліты вадой; зносіны з горадам падтрымліваюцца на лодках. На правым і левым баках ракі Аршыцы вада выйшла з берагоў, заліты вадой 21 дом, жыхары гэтых дамоў часткова перасяліліся самі, а часткова перасялены міліцыяй.

Часткай затоплены вайсковы гарадок—бышы мужаскі манастыр, які знаходзіцца на левым беразе Дняпра; [illegible] дровы у колькасьці 31 куб. метраў, прычым на правым і левым берагох ракі Дняпра заліты вадой 41 дом.

З 1908 г. гэткае паводка ў гор. Воршы зьяўляецца першай.

Адмаддзелам Акрвыканкому прымаюцца адпаведныя захады да ўмацаваньня мастоў на рэках Аршыцы і Дняпры, а таксама і па аказаньню дапамогі насельніцтву. Страты ад навадненьня падлічваюцца.

Няма падрыхтоўкі да пераходу на 7-гадзінны дзень.

(*Барысаў, фабрыка «Чырвоная Бярэзіна»*).

Маецца пастанова ўраду аб пераходзе запалкавай фабрыкі „Чырвоная Бярэзіна" **на 7-гадзінны працоўны дзень** у чэрвені—ліпені месяцы.

Што робіць „трохкутнік" фабрыкі для азнаямленьня рабочых з значэньнем гэтага мерапрыёмства ўраду?

Нічога. Па гэтаму пытаньню ні разу ня было нават пасяджэньня фабкому.

Неабходна „трохкутніку" больш уважліва аднесьціся да гэтага пытаньня і разгарнуць адпаведную кампанію наконт гэтага мерапрыёмства.

Клібанаў.

Калгас будзе

(Любаньскі р.-н, Бабруйск. акр.)

Шмат часу і энэргіі было патрачана на правядзеньне падрыхтоўчае працы па арганізацыі калектыўнае гаспадаркі ў вёсцы Юшкавічох. На агульных сходах сялян рабіліся даклады, праводзіліся гутаркі працоўнікамі, якія спэцыяльна выяжджалі з райёну. У выніку працы 13 беднякоў далі сваю згоду на арганізацыю калгасу. **Н.**

Ці атрымаюць насенную бульбу Полаччына і Віцебшчына?

(Магілеўская акруга).

«Заданьне па загатоўцы бульбы для Віцебшчыны і Полаччыны выканана на 20 працэнтаў. У апошні час зроблен загад, каб і спажывецкая каапэрацыя прыняла ўдзел, здаўшы палову сваіх загатовак на здавальненьне паказаных акруг, але выкананьне заданьня пад пагрозаю, бо часу засталося мала.

Загатоўкам перашкаджаюць прыежджыя арганізацыі, накшталт „Прадуктпераработкі", якая набрала сваіх агентаў з былых спэкулянтаў, з людзей у свой час вычышчаных з каапэрацыйнага апарату. Гэтыя былыя спэкулянты ўздымаюць цэны, наогул перашкаджаюць загатоўкам каапэрацыі.

Дом для рабочых.

МАГІЛЕЎ, 12-V. Сёньня з удзелам прафсаюзных арганізацый здбылася урачыстая закладка вялікага будынку для рабочых па Першамайскай вуліцы, на месцы згарэўшага кіно „Мадэрн"; у будынку будзе 34 кватэры. Частка дому будзе ў 3 паверхі, частка—у 4; будуецца ён на сродкі гаркамгасу, кошт пабудовы—каля 200 тысяч рублёў.

Памёр т. Румянцаў.

У Суражы, Віцебскай акругі, памёр стары рэвалюцыянэр Румянцаў, на кватэры якога ў Менску адбываўся ў 1896 годзе першы зьезд РСДРП.

Сяўба ў калгасах.

МАГІЛЕЎ, 20-V. У Шклоўскім р-не калгасы належна падрыхтаваліся да сяўбы. У глебу трапіць выключна адсартаванае насеньне. Павышаецца плошча пад травамі, лёнам — на 50 і больш процантаў.

Гатунковым аўсом калгасы забясьпечаны на 100 процантаў. Найгорш з насеньнем лубіну, а па некаторых райёнах з насеньнем вікі—гэтых культур не хапае месцамі нават на забясьпячэньне калгасаў.

Калі ўсё ў парадку ў Шклоўшчыне (калгасам у першую чаргу дадзена насеньне, яны забясьпечаны супэрфасфатам), дык зусім дрэнна ў Бялыніцкім райёне. Нядаўна адтуль паведамлялі, што калгасы забясьпечаны лубінам толькі на 10 проц., вікай і супэрфасфатам—па 25 проц. Можа з таго часу ў Бялыніцкім райёне справа і палепшылася, але факт застаецца фактам: у райёне злачынныя адносіны да забясьпечаньня калгасаў.

Забясьпечаньне машынамі, наогул, здавальняючае. У некаторых райёнах не дастае сеялак. Замест дзевяці трактароў, якія абяцалі прысылаць, паступіла толькі тры.

Недастаткова забясьпечаны калгасы прадукцыйнай жывёлай: крэдыт на гэтую патрэбу скарочаны дый той прышоў з Белсельбанку са спазьненьнем.

Кантрактацыя ў калгасах прайшла, наогул кажучы, здавальняюча. Але ёсьць выпадкі, калі калгасы (Клімавіцкі, Касьцюковіцкі райёны) адмаўляюцца ад кантрактацыі; кантрактуюць сваю таварную прадукцыю ня поўнасьцю.

Квік.

2-хтыднёвік барацьбы са шкоднікамі сельскай гаспадаркі.

Гомель, 17-V. Асоавіяхім з 26 мая будзе праводзіць двухтыднёвік барацьбы са шкоднікамі сельскай гаспадаркі. На працягу 2-хтыднёвіка абозы Асоавіяхіму будуць хімічным спосабам змагацца са шкоднікамі.

У Гомелі арганізуецца спэцыяльная брыгада, якая будзе выяжджаць у розныя райёны акругі.

У 2-хтыднёвіку ўдзельнічаюць да 20 розных арганізацый. У акрузе і ў райёнах ствараюцца спэцыяльныя камісіі.

Яравое жыта адсеялі.

(*Рагачэўскі райён, Бабруйскай акругі*).

Намечаны плян веснавой кампаніі па сельсавету ўжо практычна стаў праводзіцца ў жыцьцё. Насеньне, якое абяцала Ціхінінскае крэдытнае таварыства для нашага сельсавету, ужо раздадзена сялянам.

Праўда, некаторая частка не атрымала колькасьці, якую прасіла, але гэту частку беднякоў мяркуецца забясьпечыць насенным фондам КСТУ, якога ёсьць да 60 пуд.

Абраныя аграўпаўнаважаныя імкнуцца ў першую чаргу, наказаць прыклад у скарыстаньні аграмінімуму, які прынялі сельскія сходы. Сяўба пачалася ва ўсю; ужо адсеялі яравое жыта, ячмень; рыхтуюць глебу пад бульбу, авёс.

Я. Крушына.

Вучні дапамагаюць калектыву.

(Смальянская с.-г. школа, Аршанскай акр.).

Нядаўна Смальянская с.-г. прафшкола супольна з аграномам наладзіла паказальнае кармленьне кароў у калектыве «Фрэйгат» (яўрэйскі калектыў на Кохануўшчыне, Аршанскай акругі).

Атрымаліся значныя вынікі ў падвышэньні удою. Гэта зрабіла моцнае ўражаньне на ўсіх сяброў калектыву і яны зьвярнуліся з просьбой у школу каб яна зараз-жа перавяла ўвесь іх статак на кармленьне па нормах, што і было хутка зроблена.

Зараз сябры гэтага калектыву вельмі шкадуюць, што з пачатку зімы няўважліва аднесьліся да прапановы аграномаў аб пераходзе на кармленьне па нормах. **С.**

ДЭЛЕГАЦЫЯ ВУЧОНЫХ У СТАРШЫНІ СНК БЕЛ. т. ГАЛАДЗЕДА.

У суботу, 18 мая, **Старшыня Савнаркому БССР т. Галадзед** *прыняў дэлегацыю вядомых вучоных па сельскай гаспадарцы з Ленінграду, Масквы, Казані і БССР ускладзе праф.* **Вінэра,** *акадэміка* **Дубаха,** *праф.* **Яшнова,** *праф.* **Эйнгельдгардта,** *праф.* **Кедрава,** *праф.* **Скандаракова,** *праф* **Аляксеева,** *т.* **Савіцкага** *і дырэктара Навукова-Дасьледчага Інстытуту імя Леніна акадэміка* **Гарэцкага.**

У працягу больш 2 гадзін вялася гутарка па пытаньнях палепшаньня сельскай гаспадаркі, падвышэньня ўраджайнасьці ў разрэзе выкананьня 5-хгадовага пляну разьвіцьця сельскай гаспадаркі БССР. У прыватнасьці, абгаварылі пытаньне навукова-дасьледчай працы Навукова-Дасьледчага Інстытуту імя Леніна і нав.-дасьледчых станцый, а таксама аб забясьпечаньні навуковымі кадрамі Нав.-Дасьледчага Інстытуту.

Дэлегацыя вучоных высунула перад урадам цэлы шэраг практычных прапаноў у галіне палепшаньня сельскай гаспадаркі.

* *
*

Вучоныя Масквы, Ленінграду і Казані прынялі ўдзел у сэсіі Усебеларускага Бюро на дасьледчай справе пры Навукова-Дасьледчым Інстытуце імя Леніна.

Прафэсар Вінэр і Яшноў прыехалі на сталую працу ў Навукова-Дасьледчы Інстытут імя Леніна.

ПАСТАНОВА

IX Усебеларускага Зьезду Саветаў

па дакладу Камандуючага Войскамі Беларускае Ваеннае Акругі аб становішчы Чырвонае арміі.

1. Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад Камандуючага Войскамі Беларускае Ваеннае Акругі т. Ягорава А. І. аб становішчы часьцей Беларускае Ваенае Акругі, IX Усебеларускі Зьезд Саветаў цалкам ухваляе дзейнасьць Савецкага ўраду, Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Саюзу ССР і Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Беларускае Ваеннае Акругі ў галіне ўзмацненьня абароназдольнасьці Саюзу ССР і яго ўзброеных сіл.

Зьезд адзначае, што дзейнасьць ураду Беларускае ССР забясьпечыла прыкметны рост баявой падрыхтаванасьці і матар'яльна-тэхнічнай базы Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі, узмацненьне яе каманднa-палітычных кадраў, уздым палітычнай сьвядомасьці і актыўнасьці чырвонаармейскіх мас, якія выхоўваюцца ў Чырвонай арміі ў духу сацыялізму і міжнароднай пралетарскай салідарнасьці.

2. Зьезд Саветаў з асаблівым задавальненьнем адзначае значныя посьпехі ў будаўніцтве і ўзмацненьні баявой падрыхтоўкі тэрытарыяльных беларускіх фармаваньняў.

3. Зьезд Саветаў ізноў пацьвярджае няўхільную і шчырую волю працоўных Беларускае ССР і ўсяго Савецкага Саюзу да міру і ўзмацненьня добрасуседзкіх адносін з усімі дзяржавамі. Яскравым доказам нязьменнага імкненьня да міру савецкага ўраду зьяўляюцца заключаныя па яго ініцыятыве дагаворы аб ненападаньні з усімі суседнімі дзяржавамі, а таксама настойлівае змаганьне савецкага ўраду за сапраўднае разброеньне. Аднак, прапановы савецкага ўраду аб поўным і ўсеагульным, а таксама і аб частковым разброеньні адхілены. Тым самым капіталістычныя ўрады паказалі лішні раз, што яны не жадаюць міру, а рыхтуюцца да новых войнаў. Хуткі рост сухапутных, марскіх і паветраных узброеньняў у капіталістычных краінах галоўным чынам накіраваны сапроць першай у сьвеце сацыялістычнай дзяржавы.

Грунтуючыся на гэтым, IX Усебеларускі Зьезд Саветаў даручае Цэнтральнаму Выканаўчаму Камітэту і Савету Народных Камісараў Беларускае ССР побач з далейшым настойлівым змаганьнем за мір і ўзмацненьне добрасуседзкіх сувязяй з усімі дзяржавамі, усімі спосабамі павялічыць работу па ўзмацненьні баявой магутнасьці часьцей Чырвонай арміі з тым, каб усялякія спробы варожага нападу былі ў любы момант спатканы магутным узброеным адпорам працоўных Савецкага Саюзу.

4. У мэтах яшчэ большага ўзмацненьня баявой сілы часьцей Чырвонай арміі, IX Усебеларускі Зьезд Саветаў лічыць патрэбным:

а) весьці і далей узмоцненую работу па ўдасканаленьні вучэбна страявой і тактычнай вывучкі чырвонаармейцаў і начальніцкага складу па падвышэньні іх ваенна-тэхнічнай кваліфікацыі, якасным падвышэньні палітычнага выхаваньня чырвонаармейцаў і ўсямерным палепшаньні інтэрнацыянальнага выхаваньня іх;

б) улічваючы, што для вывучкі войск маюць вялікае значэньне стрэльбішчы і вучэбныя палі, зьвярнуць увагу мясцовых органаў улады на сваечасовае забясьпечаньне вайсковых часьцей стрэльбішчамі і вучэбнымі палямі;

в) сыстэматычна паляпшаць матар'яльна-бытавое становішча чырвонаармейскай масы і начальніцкага складу.

У мэтах палепшаньня кватэрна-жылішчных умоў Чырвонай арміі, Зьезд Саветаў даручае Ураду Беларускае ССР і Рэвалюцыйнаму Ваеннаму Савету Беларускае Ваеннае Акругі ўзмацніць казарменнае будаўніцтва ў Беларускай ССР і палепшыць якасны стан існуючых казарм, улічваючы ў поўнай меры і неабходныя санітарныя запатрабаваньні.

Асабліва трэба палепшыць жылішчнае становішча начальніцкага складу, для чаго прадугледзіць пабудаваньне для начскладу дамоў у гарнізонах БССР, дзе найбольш адчуваецца недахоп жыльлёвай плошчы. Павялічыць для гэтай мэты водпуск крэдытаў на камунальным фондзе, а таксама прадугледзіць дачу пэўнага проценту плошчы начальніцкаму складу ў муніцыпалізаваных дамох і ў дамох жыльлёвай каапэрацыі.

Усіліць сацыяльна-культурнае абслугоўваньне чырвонаармейскай масы і начальніцкага складу, дабіваючыся ад мясцовых кіруючых савецкіх органаў большай увагі і дапамогі Дамом Чырвонай арміі ў іх рабоце сярод чырвонаармейцаў і начальніцкага складу.

5 Вырашэньне з посьпехам нацыянальнага пытаньня ў Чырвонай арміі ўзмацняе баявую сілу і абароназдольнасьць Савецкага Саюзу. У Беларускай ССР далейшыя посьпехі тэрытарыяльнага будаўніцтва знаходзяцца ў простай залежнасьці ад посьпехаў беларусізацыі ў нацыянальных беларускіх частках.

Зьезд Саветаў даручае Рэвалюцыйнаму Ваеннаму Савету Беларускае Ваеннае Акругі ў бліжэйшы час поўнасьцю закончыць беларусізацыю 2-й Беларускай дывізіі; перавесьці ўсе астатнія часьці і ўстановы 16-га Корпусу на нацыянальнае фармаваньне; паскорыць беларусізацыю Аб'яднанай Беларускай Вайсковай Школы, даручыўшы Ураду Беларускае ССР і акруговым выканаўчым камітэтам усямерна дапамагаць у гэтай рабоце.

6. Адзначаючы, што далейшыя посьпехі тэрытарыяльнага будаўніцтва ў значнай меры залежаць ад удзелу ў ім мясцовых савецкіх органаў, Зьезд прапануе ўсім выканаўчым камітэтам і саветам прыняць сапраўдны практычны ўдзел ва ўзмацненьні тэрытарыяльнай сыстэмы. Становішча ўсяго тэрытарыяльнага будаўніцтва, у пасобку дапрызыўнай падрыхтоўкі і міжзборавай работы, павінна стаць паказчыкам увагі да пытаньняў абароны з боку саветаў, у райёне якіх тэрытарыяльныя часьці камплектуюцца і вучацца.

Для ўзмацненьня матар'яльнай базы тэрытарыяльнага будаўніцтва, Зьезд даручае Ураду Беларускае ССР і Рэвалюцыйнаму Ваеннаму Савету Беларускае Ваеннае Акругі ўжыць шэраг дадатковых захадаў да пераабсталяваньня і будаўніцтва ў плявавым парадку вучэбных і зборных пунктаў і матар'яльнага забясьпечаньня міжзборавай работы.

7. У мэтах недапушчэньня засьмечваньня Чырвонай арміі клясава-чуждым элементам, Зьезд Саветаў даручае Ураду Беларускае ССР і Рэвалюцыйнаму Ваеннаму Савету Беларускае Ваеннае Акругі ўжыць захады да больш пільнай праверкі сацыяльнага складу кантынгэнту прызываемых у Чырвоную армію.

8. Адзначаючы імкненьне чырвонаармейцаў да ўступленьня ў калектыўныя гаспадаркі, Зьезд Саветаў даручае Народнаму Камісарыяту Земляробства ўжыць патрэбныя захады для максымальнага разьмяшчэньня чырвонаармейцаў-адпускнікоў на калгасах як на тэрыторыі БССР, гэтак і за кошт перасяленцкага фонду. Разам з тым Зьезд даручае Ураду Беларускае ССР распрацаваць пытаньне пра паднясцьце тэхнічных і аграномічных ведаў у чырвонаармейскіх масах.

9. Адзначаючы, што пяцігадовым плянам прадугледжваецца поўнае да канца пяцігодзьдзя забясьпечаньне ўсіх інвалідаў былых удзельнікаў грамадзянскай вайны, чырвоных партызан і іх сем'яў, Зьезд Саветаў даручае Ураду Беларускае ССР і ў далейшым не паслабляць увагі справе аказаньня ім матар'яльнай дапамогі, сацыяльна-культурнага абслугоўваньня, працоўнага ўпарадкоўваньня, а таксама і дачы належных ім па закону льгот.

Канстатуючы вялізарнае значэньне сваечасовага правядзеньня поўнасьцю існуючых законаў пра льготы і матар'яльную дапамогу сем'ям чырвонаармейцаў, Зьезд Саветаў даручае выканаўчым камітэтам праверыць ў бліжэйшы час выкананьне мясцамі гэтых законаў.

10. Зьезд Саветаў даручае Ураду Беларускае ССР забясьпечваць сваечасова сталай працай дэмабілізаваны начальніцкі склад запасу Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

11. Адзначаючы вялізарнае значэньне дабравольных таварыстваў (Асоавіяхім, Аўтадор, Таварыства Прыхільнікаў Радыё, Чырвоны Крыж і інш.) у справе ўзмацненьня абароназдольнасьці краіны, Зьезд Саветаў даручае выканаўчым камітэтам і саветам і ў далейшым садзейнічаць гэтым арганізацыям для разьвіцьця і ўсіленьня іх работы і пашырэньня ваенных ведаў працоўных.

12. Зьезд Саветаў зварочвае ўвагу Ураду Беларускае ССР на ўзмацненьне фізычнага выхаваньня моладзі, маючы на ўвазе, што фізычнае выхаваньне ёсьць падстава для падрыхтоўкі здаровых барацьбітоў у Чырвоную армію.

13. Баяздольнасьць Чырвонай арміі будуецца на падставе магутнай сувязі з рабочай клясай і прац. сялянствам.

Канстатаваць, што агляд чырвонае казармы выклікаў вялікую зацікаўленасьць па лініі шэфства і садружаства з боку рабочае клясы да Чырвонае арміі як да баявой падрыхтоўкі, гэтак і да культурна-бытавога становішча яе. Зьезд Саветаў лічыць неабходным і ў далейшым замацаваць сувязь паміж працоўнымі масамі і Чырвонай арміяй з тым, каб формы сувязі мелі сталы, а не выпадковы характар.

Старшыня IX Усебеларускага Зьезду Саветаў **А. Чарвякоў.**
Сакратар IX Усебеларускага Зьезду Саветаў **А. Хацкевіч.**

г. Менск. 15 мая 1929 г.

ЗАДАЧЫ ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЯ.

Адным з важнейшых мерапрыёмстваў у справе перабудовы і падвышэньня ўраджайнасьці сельскай гаспадаркі зьяўляецца земляўпарадкаваньне, тэмп якога да гэтага часу быў далёка недастатковы. Па Менскай акрузе за ўвесь час земляўпарадкавана толькі 25,1 проц. усей зямельнай плошчы. Плянам бягучага году намечана земляўпарадкаваць 110.609 гкт., з якіх на плошчы 74.243 гкт. будзе заканчывацца земляўпарадкаваньне, пачатае ў мінулыя гады, а на плошчы 36.366 гкт. будзе весьціся новае земляўпарадкаваньне, што пры выкананьні будзе складаць 7 проц. ад усёй зямельнай плошчы акругі. Такім чынам, к канцу гэтага году будзе земляўпарадкавана толькі 32,1 проц., астатнія 67,9 проц. павінны быць земляўпарадкаваны да канца пяцігодкі, дзеля чаго неабходна павялічыць тэмп работ у 2-3 разы ў параўнаньні з тым, што было да гэтага часу.

Зараз ужо за земляўпарадкаваньне ня прыходзіцца агітаваць салянства—яно ўжо даўно пераканалася ў яго карысьці. Плян багучага году далёка не задавальняе ўсіх заявак сялянства (толькі палова), дзякуючы востраму недахопу каморнікаў. Усяго не хапае зараз да 30 чалавек па штату; гэта стварае напружанасьць у выкананьні пляну. Гэтая напружанасьць патрабуе ад кожнага спэцыяліста сумленнай, адказнай працы з максымальным вытворчым скарыстаньньнем часу, пры аднaчасовай мабілізацыі вясковай грамадзкасьці, камсамолу, бядняцка-серадняцкага актыву, сельсаветаў, камітэтаў узаемадапамогі, настаўніцтва, дэлегатак і значнага ўзмацненьня партыйнага кіраўніцтва ўсёй справай земляўпарадкаваньня.

Належная арганізацыя беднаты вакол пытаньняў земляўпарадкаваньня—найлепшая гарантыя пасьпяховага яго правядзеньня, бо клясавая барацьба асаблівую вастрату набывае ў часе правядзеньня земляўпарадкаваньня; а таму неабходна ўсе пытаньні земляўпарадкаваньня раней прапрацоўваць на сходах беднаты з удзелам серадняцкага актыву, дзе абгаварыць і склад упаўнаважаных, бо кулак не прапусьціць моманту і паспрабуе выкарыстаць у сваіх інтарэсах нават зрыў земляўпарадкаваньня, якое супярэчыць яго інтарэсам.

Асноўнай задачай пляну зьяўляецца закончыць земляўпарадкаваньне спраў мінулых гадоў, упарадкаваньне калгасаў, мэліарацыйных і тарфяных т-ваў і абрэзка кулацкіх гаспадарак.

Усяго будзе ўпарадкавана 49 калгасаў, на плошчы 5220 гкт. У сувязі з тым, што арганізаваныя калгасы не задавальняюць па сваім разьмеры, наша задача, пры правядзеньні земляўпарадкаваньня, як мага пашыраць плошчу калгасаў за лік запасных фондаў, абрэзак і інш., а таксама правесьці працу па вярбоўцы навых членаў з бядняцка-серадняцкіх мас, дабіваючыся ўваходу ў калгасы цэлых вёсак і пасёлкаў.

Ва ўсёй рабоце па земляўпарадкаваньні мы ставім задачу перад кожным каморнікам, парт'ячэйкай, с.-саветам—**ніводнай справы без калгасу, ніводнага новага хутара**, выправіць раней дапушчаныя памылкі па старых справах, а гэтага дабіцца магчыма і неабходна пры адпаведнай папярэдняй падрыхтоўчай працы. Не малую ролю ў выкарыстаньні земляўпарадкаваньня для арганізацыі калгасаў і іншых с.-г. вытворчых аб'яднаньняў павінны адыгрываць аграномы, хоць да гэтага часу яны недастаткова ўвязвалі сваю работу з земляўпарадкаваньнем.

У бягучым годзе будзе праведзена абрэзка 628 кулацкіх гаспадарак на плошчы 17511 гкт.; апрача гэтага, складзен дадатковы плян на абрэзку астатніх 480 гаспадарак на плошчы 14886 гкт., які будзе выконвацца ў залежнасьці ад пасьпяховага выкананьня асноўнага пляну і наліччa каморніцкіх сіл. Гэта створыць вялікі запасны зямельны фонд, які будзе выкарыстаны для ўзбуўненьня калгасаў і данадзяленьня бядняцкіх і маламоцных серадняцкіх гаспадарак.

Справа абрэзак патрабуе ад каморніка цьвёрдай, вытрыманай клясавай лініі і нагляду праверкі і кіраўніцтва з боку мясцовых партыйных і савецкіх органаў. Да якіх перакручваньняў нашых законаў у інтарэсах кулака даходзяць некаторыя, сьведчыць наступны факт з практыкі мінулага году: фальварак Сукневічы з 19 гэктараў, якім карыстаецца кулак Сімановіч (Плешчаніцкі райён), падлягае абрэзцы, але замест абрэзкі каморнік на падставе літары закону ўмудрыўся данадзяліць, давёўшы гаспадарку да 49 гэктараў. Другі факт: у в. Гарадзішчы, Плешчаніцкага райёну, гаспадарку з 19 гэткараў, замест абрэзкі, данадзялілі да 26 гэктараў, гэта факты злачынных адносін да справы, якія заслугоўваюць ганьбы з боку ўсёй грамадзкасьці, павінны паслужыць прыкладам для ўсіх каморнікаў, як ня трэба праводзіць работу, як ня трэба карыстацца законамі Савецкай улады.

Новым законам СНК БССР аб нормах пры абрэзцы і надзяленьні зямлёй беззямельных ліквідуюцца мінімальныя і максымальныя, а ўстанаўліваецца адзіная норма, з 20 проц. надбаукай для калгасаў, што ў корані падарве ўсякія магчымасьці паўтарэньня падобных фокусаў.

Сацыялістычнае спаборніцтва, разгорнутае пралетарыятам пад баявым лёзунгам сацыялістычнай рацыяналізацыі і поўнага выкананьня вытворчых гадавых плянаў, яшчэ не перанесена ў масы с.-г. спэцыялістаў і асабліва каморнікаў, за лепшую якасьць і большы ахват земляўпарадкаўчай работы, за поўнае выкарыстаньне земляўпарадкаваньня ў мэтах калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня, за садзейнічаньне ўздыму ўраджайнасьці і тым самым за сацыялістычную перабудову вёскі. Земляўпарадкаўчая работа толькі што пачынаецца. Саюзу с.-г. і лясных рабочых трэба ўзяцца за арганізацыю сацыялістычнага спаборніцтва ва ўсей шырыні з прыцягненьнем прафсаюзных мас. Спэцыялістаў, якія найбольш сябе праявілі, неабходна прэміраваць.

Райвыканкомам і райкомам партыі неабходна прыняць меры да сваечасовага прадастаўленьня льгот беднаце, а таксама арганізацыі належнай дапамогі пры перасяленьні на пасёлкі крэдытам, лесам, насеньнем і інш., прычым перасяляць у першую чаргу кулацкія і заможныя гаспадаркі. Дзеля зьмяншэньня затрат сродкаў на перанос гаспадарак на новыя сядзібы неабходна, каб невялікія вёскі плошчай 250-300 гэктараў упарадкоўваліся на месцы, прычым стварэньне малых пасёлкаў бязумоўна нямэтазгодна, выходзячы з перспэктыў перабудовы сельскае гаспадаркі; пасёлак павінен быць ня менш 200-300 гкт.

Дзеля больш пасьпяховага выкананьня плянавых задач і выкарыстаньня земляўпарадкаваньня ў мэтах калектывізацыі сельскае гаспадаркі пры правядзеньні выразнай клясавай лініі неабходна павялічыць увагу і непасрэднае парткіраўніцтва справай земляўпарадкаваньня, асабліва партячэяк, а таксама ўзмацніць дапамогу і праверку з боку савецкіх органаў і саміх бядняцка-серадняцкіх мас.

Я. Казан.

ЗА КУЛЬТУРУ, ЗА КНІГУ, ЗА НОВЫ БЫТ.

Зьнішчым няпісьменнасьць!

Яшчэ і яшчэ вучыцца.

(Вёска Весялоўна, Кругавецкага сельсавету, Гомельскай акр.).

28 красавіка ў памяшканьні школы адбыўся ўрачысты выпуск лікгуртка няпісьменных. Лікгурток наведвала 25 асоб: 4 мужчыны і 21 жанчына, узросту прыблізна 21 году. Паслухаць іспыты сабралася шмат сялян. Асаблівую зацікаўленасьць выклікалі разважлівыя адказы былых няпісьменных на пытаньні камісіі аб каапэрацыі, калектывах, аб братэрскім супрацоўніцтве нацый у СССР. Пасьля іспытаў настаўнік у кароткай сардэчнай прамове прывітаў сваіх вучняў:

— Я думаю, цяпер вы і самы задаволены, што папрацавалі... Дарэмна праца не прапала,—закончыў настаўнік.

— Не, нездаволены!—пачуліся галасы. Мы хацелі-б яшчэ і яшчэ вучыцца.

Настаўнік даў абяцаньне ў наступным годзе арганізаваць з іх гурток малапісьменных і працягнуць заняткі.

Вёска Весялоўка—адна з самых цёмных вёсак нашага раёну. Няма нават добрага памяшканьня для школы. Заўсёды сяляне наймаюць звычайную хатку, якая ня можа прыняць усіх вучняў, і заняткі вядуцца ў дзьве зьмены. Неяк набудавалі ў Весялоўцы на свае сродкі і сваёй працай нешта падобнае на школу, але-ж праз два гады пажар зьнішчыў усю іхнюю працу.

А імкненьне да асьветы ў весялоўцаў вялікае як у малых, так і ў дарослых.

Вучыцца-ж пры тых умовах, пры якіх яны цяпер вучацца, вельмі цяжка.

Я. Гарох.

Лікпункт навучыў 45 няпісьменных.

(В. Славікі, Горацкага р., Арш. акр.).

Вёска Славікі раскінута па хутарох. Школы ў ёй няма і ня было. Шмат было тут няпісьменных. У гэтым навучальным годзе ў Славіках працаваў лікпункт, у якім вучылася 57 чалавек. Лікпункт працаваў на працягу цэлае зімы. 43 чалавекі вышлі з лікпункту пісьменнымі. Гэта—значнае дасягненьне.

Цыганкоў.

13.000 чалавек ліквідавалі сваю няпісьменнасць.

У Меншчыне заканчваюцца выпускі з лікпунктаў таварыства „Прэч Няпісьменнасьць".

У Менску з лікпунктаў будзе выпушчана каля 3.000 чалавек, а па раёнах Менскай акругі да 10.000 чалавек.

Усім скончыўшым лікпункты выдаюцца спэцыяльныя пасьведчаньні.

Падрыхтоўка ліквідатараў няпісьменнасьці.

Перад пачаткам новага навучальнага году па ўсіх раёнах Менскай акругі будуць арганізаваны каротка-тэрміновыя курсы для падрыхтоўкі ліквідатараў няпісьменнасьці.

Праз усе курсы будзе падрыхтавана звыш 200 ліквідатараў.

Твар новага асьветніка.

Вырашэньне задач культурнай рэвалюцыі патрабуе ўсё новых і новых кадраў. Праблема падрыхтоўкі кадраў мае актуальнае значэньне, асабліва на [illegible]

[illegible] ваю асьветаю. Вось чаму НКА і саюзу трэба дапамагчы маладым працаўнікам паглыбіць грамадзка-палітычную і мэтадычную падрыхтоўку і зьвярнуць увагу ў гэтым напрамку на працу пэдфаку. Трэба не паслабляць таксама ўвагі і палепшаньню клясавага складу студэнцтва.

Сярод маладняка назіраюцца выпадкі пераацэнкі сябе. Гэтыя ўхілы маладым пэдагогам трэба выжыць і бязупынна падвышаць сваю кваліфікацыю. Ёсьць шэраг фактаў абвастрэньня ўзаемаадносін паміж моладзьдзю і асобнымі групамі старых працаўнікоў на глебе палітычнай няпісьменнасьці апошніх, выяўленьня з боку гэтых груп чужой ідэалёгіі, тэндэнцый зваліць на сьпіну маладняка нагрузку грамадзкай працы. Частка маладняка надзвычайна перагружана грамадзкаю працаю. Неабходна прафарганізацыям зьвярнуць увагу на больш правільнае разьмеркаваньне сярод маладняка і старых асьветнікаў грамадзкай працы, каб даць магчымасьць маладняку лепш паставіць сваю вытворчую працу і падвышаць кваліфікацыю. Маладняк павінен дапамагчы старым асьветнікам палітычна перападрыхтоўвацца, а старыя кадры ў сваю чаргу дапамагчы маладняку ў мэтадычнай працы.

Сярод часткі маладняка назіраецца вельмі нездаровае зьявішча—гэта прымірэнцтва з уродлівымі праявамі ў жыцьці ўстаноў, як выяўленьне чужой ідэалёгіі, мэтады фізычных узьдзейнічаньняў на вучняў, нацыянальны антаганізм, рэлігійнасьць і г. д. Маладняк у справе змаганьня з гэтымі хваравітымі праявамі ва ўстановах павінен быць застрэльшчыкам, а між тым іншы раз усё гэта праходзіць міма маладняка.

Некаторая частка моладзі па сваей практычнай непадрыхтаванасьці адстае ў грамадзкай працы, а іншы раз проста адчувае сябе дрэнна ў складаных сялянскіх абставінах. Прафарганізацыям асаблівую ўвагу трэба зьвярнуць на таварыскую дапамогу, садзейнічаньне гэтай частцы моладзі ў яе грамадзкай працы.

Абгляд выявіў, што на вёсцы ёсьць частыя выпадкі дабраахвотнай перагрузкі моладзі лекцыямі. Гэта вельмі дрэнна адбіваецца на падрыхтоўцы моладзі да лекцый, уносіць дэзарганізацыю ў плянавасьць працы і значна зьніжае якасьць гэтай працы. На пытаньнях перагрузкі лекцыямі трэба завастрыць увагу моладзі, бо пагоня [illegible] зумела, што задаволіць жаданьне ўсіх нельга, вось чаму паўстае пытаньне як перад НКА, так і перад ЦП саюзу Белпрацасьветы хутчэй наладзіць пэдфак дома. Гэта мерапрыемствы задаволіць жаданьне моладзі вучыцца і будзе падвышаць яе пэдагагічную кваліфікацыю.

Я. М.

ВЁСКА ВЫЗВАЛЯЕЦЦА АД ПАПОЎСКАГА ДУРМАНУ.

Асінавы кол у магілу старога быту

Весела і ўрачыста прайшло сьвята культуры ў вёсцы Гарочыцах. (Калінкавіцкі р., Мазыршчына). Яшчэ з самага раньня сяляне ў сьвяточных вопратках запоўнілі двор школы. Патроху пачалі зьяжджацца і госьці. Прышлі рабочыя і служачыя чыгункі, рабочыя дрэваапрацовачнага і смалакурнага заводаў, камунары камуны „Авангард" і інш.

На трыбуне прадстаўнікі рэдакцыі газэты «Савецкая Беларусь», настаўніцтва і мясцовых арганізацый. Адчыняецца мітынг. Сур'ёзна і ўважліва слухаюць сяляне і рабочыя прамовы аб тым, як Савецкая ўлада і Камуністычная партыя дала магчымасьць рабочаму і селяніну парваць адвечныя путы цемры і ўступіць на новы шлях да сьветлага, прыгожага жыцьця.

Вёска Гарочыцы дала яскравы прыклад сьвядомасьці і культурнага росту. Яна адна з першых скінула з сябе ярмо папоўскіх забабонаў і замяніла рэлігійнае сьвята „радаўніцу" сьвятам культуры.

— Няхай жывуць піанэры культурнай рэвалюцыі—вёскі Гарочыцы і Насовічы! Няхай жыве камуністычная партыя, няхай жыве Савецкая ўлада! Урачыстыя гукі інтэрнацыяналу плаўна панесьліся над вёскай...

Мітынг скончаны. За мітынгам—лё- [illegible] карнавал, арганізаваны камсамольскай ячэйкай і драмгуртком.

Пад гучныя воплескі і агульны сьмех з памяшканьня клюбу выходзіць хаўтурная працэсія. Наперадзе двое сялян нясуць асінавы кол і лапату, за імі піанэры нясуць труну з надпісамі: «Асінавы кол у магілу старога быту... Прэч „радаўніцу", прэч папоўства». За труной—поп з дзякам і цэлая група „ражэных" бабулек і дзядкоў, якія выяўлялі сабой прадстаўнікоў ужо аджыўшага старога сьвету. Працэсія прайшла па вёсцы і накіравалася на пяскі, дзе «радаўніца» з усімі папоўскімі цэрамоніямі была пахавана, і ў магілу яе быў убіты асінавы кол.

— Прэч з папоўствам!..

— Няхай жыве культурная рэвалюцыя! У паветры запляскаліся разгорнутыя чырвоныя сьцягі, і з вясёлымі бадзёрымі песьнямі вярнуліся дэманстранты дамоў.

Пасьля карнавалу калгасьнікамі калгасаў „Савецкая Беларусь" і «Чырвоны Сьцяг» быў наладжан таварыскі абед.

У перапынку паміж абедам і кіно моладзь наладзіла гульні і скокі. Асаблівую зацікаўленасьць выклікалі гульні і карагод дзяцей. У заключэньне была пастаўлена кінокарціна—«Крыж і Маўзэр» [illegible]

М.

АНТЫРЭЛІГІЙНЫ КАРНАВАЛ У ВЁСЦЫ ГАРОЧЫЦЫ (штрыхі з натуры).

Вайна самагону і папам

(В. Насовічы, Калінкавіцкі р., Мазыршчына)

Запаўняючы анкэту аб спажываньні алкаголю, я ўзяўся падлічыць, колькі абходзяцца вёсцы Насовічам фэсты. Вось сумныя лічбы. Вёска ў 278 двароў спраўляла штогод 4 сталыя фэсты і 5 дадатковых, і спраўляла іх асобна яе вурочышча ў 95 двароў. У часе ўсіх гэтых фэстаў шмат паядалася і выпівалася. Двор заможны траціў у год да 100 руб., серадняцкі—да 50 р. і бядняцкі—да 23 руб.

Калі я падлічыў, узяўшы сярэдні мінімум страт на двор у 40 р., дык атрымалася лічба ў 11.120 р. Апрача гэтага, усёй вёскай трацілася на папа і царкву за гэтыя-ж сьвяты 390 руб. А колькі прагульвалася дзён у часы фэстаў! Па прыблізным падліку атрымоўваецца прагулаў мінімум каля 9.000 чалавека-дзён, што складае таксама да 13.000 руб.

На што-ж гіне гэткая сума грошай? 24.510 руб.—гэта дзьве школы—падатак вёскі за 5 год; каля 8 сталёвых коняй—трактараў. Ды ці мала чаго за гэтыя грошы культурнага, карыснага можна набыць для вёскі?

І вёска задумалася. Школай, настаўнікам, актывам вёскі распачата рашучая барацьба супроць алкаголю, рэлігіі, [illegible] 13.000 руб. Засталіся пакуль што ў моцы толькі два галоўныя фэсты—«вадохрышча» і «узьдзьвіжаньне". Але дарма. Калі рушылі, качнулі „сьвятых", дык і гэтыя хутка паляцяць ад нас. Неабходна тальні ўпарта ўсім і ўсюды працаваць штодзённа ў гэтай галіне.

В. Сяргейчык

Вяліндзень—дзень першай баразны.

(В. Баршчоўка, Гомельскай акругі і раёну).

Як ні злаваліся прыхільнікі старадаўніх паданьняў, але-ж першую баразну на прышкольным вучастку ў нас на вяліндзень [illegible] *заклалі. Калгас „Мудрэц" выслаў каня з плугам. Старшыня калгасу, настаўнікі, члены партыйнай і камсамольскай ячэйкі, прадстаўнікі шэфскай арганізацыі,—усе хадзілі за плугам.*

Старое, трухлявае павінна ўступіць месца новаму, разумнаму. Трэба ламаць шкодныя звычкі, і мы іх зломім. Моладзь—з намі і за нас. **З яе дапамогай вёска скіне рэлігійны дурман.**

М. Альбіцкі.

М. Хведаровіч.

Нашы дні...

Хрыплы звон замоўкнуў на
званіцы.
На дзьверох царквы вісіць замок.
А калісь плялі тут нябыліцы,
І туманіў людзям вочы змрок.

Нашы дні бунтарскія няшчадны:
Што ні дзень—
Мінаем сотні міль.
Бураломы крышаць на дарогах
Дурнап'ян, калючы чарнабыль.

Вось царква была—
Цяпер руіны:
Новае эпохі гэта ўзмах.
Вось кладуць апошнія цагліны
І будуюць новы моцны дах.

Колькі сілы ў гэтым будаваньні.
Колькі веры ў радасьць новых
дзён!

Расьпасьцерлі крыльлі рыштаваньні,
Каб прайсьці апошні рубікон.
Хіба-ж голаву ў змаганьні хто
пахіліць?
Хіба-ж зьменіць цьвёрды, сьмелы
крок?.

Паднімаюць вышай
Рыштаваньні крыльлі,
І агнём палае творчы змрок.

Кожны ўзмах—
Бліжэй да ляснай мэты:
Новы крок у нязнаную пару...
Так сказаў Дзевяты Зьезд
Саветаў,
Так сказала маці—Беларусь.

17-V-29 г.
Менск.

Фэльетон.

Калі не стаіць у пляне.

На прэзыдыумах, на сходах, на мітынгах некаторыя савецкія працаўнікі і прапагандысты выступаюць з красамоўнымі прамовамі:

— Таварышы, рабочыя і сяляне! Стары быт душыць, ціснe нас. Старая вёска з яе трохпольлем, забабонамі, шаптунамі і чараўнікамі не дае магчымасьці разгарнуць культасьветную працу.

Пасьля славеснага турніру кідаюць у паветра дынамічныя лёзунгі:

— За новы быт! За культурную вёску! За змаганьне з шаптунамі, папамі і рэлігіямі ўсіх масьцей! За перамогу новага быту!

Усюды такія прамовы можна пачуць: і ў Менску, і ў Воршы і ва ўсіх раёнах, у тым ліку і ў Калінкавіцкім, Мазырскае акругі.

Сёньня мяркуем спыніць увагу чытача толькі на гэтым раёне, у прыватнасьці на райвыканкоме.

Будынак нішто сабе—чысты, акураты. І людзі нішто ў ім—вытрыманыя, падкаваныя культурнасьцю і новым бытам. Іх чатыры разы запрашалі сяляне вёсак Насовічы і Гарочыцы. Чатыры разы яны дагаварваліся з райвыканкомам аб якойсьці вялікай справе. [illegible] За ваколіцай выкапалі магілку і закапалі ў яе чорную труну—сымбаль старога быту. У магілу ўбілі асінавы кол.

На сходзе прадстаўнік раёну зрабіў даклад на тэму: „Рэлігійныя сьвяты, як сродак эксплёатацыі працоўных". Разгарнуліся спрэчкі. Сотні запытаньняў пасыпаліся ў прэзыдыум. Прадстаўнік раёну даў падрабязныя тлумачэньні.

Але... просім прабачэньня ў чытача: ніякіх прадстаўнікоў раёну ня было. Калінкавіцкі РВК палічыў, што лепш пачытаць у памяшканьні акрвыканкомаўскі загад і выдаць усім сельсаветам чарговы цыркуляр, чым паехаць у вёску Гарочыцы і Насовічы дапамагчы правесьці дэманстрацыйнае пахаваньне рэлігійных сьвят „радаўніцы" і „праводніцы", а разам з імі і старога быту.

Вядома, стары быт адным махам лапаты пахаваць нельга, але скарыстаць такую вялікую актыўнасьць, скарыстаць ініцыятыву мас, нанесьці лішні ўдар старой вёсцы,—чым не вялікая і практычная праца? Чым ня наступ на рэлігію і яе забабоны?

Напэўна, плян райвыканкому не прадугледжваў пахаваньня „радаўніцы" і „праводніцы" у вёсках Гарочыцы і Насовічы? Так! Інакш ня можа быць. Людзі, уціснутыя ў рамкі бюракратычнага, бяздушнага блізірства, толькі так і могуць [illegible] ліць хваляй самакрытыкі і, кажучы сучаснай мовай, зрабіць „арганізацыйныя вывады".

N.

БЯЗ БОГА ШЫРЭЙ ДАРОГА

(Копысь, Аршанскай акр.).

Вечар... 4-га мая. Цёпла, ціха. Капыскі савет бязбожнікаў праводзіць дэманстрацыю сваіх сіл.

З самага раньня можна было ўбачыць амаль што ўсюды мастацка напісаныя адозвы, якія зьвярталі ўвагу ўсіх і ўпарта запрашалі ў кіно-тэатр пабачыць і пачуць многа цікавага.

9-ць гадзін. Вялікі будынак кіно-тэатру—паўнюткі народу, галоўным чынам, моладзі, але сярод іх можна бачыць і пажылых. Многа сялян, што прышлі ў царкву, таксама далучыліся, каб больш цікава і карысна правесьці час.

Пасьля дакладу і кіно-сэансу па вуліцах Копыся з паходнямі прайшоў карнавал, мастацка падрыхтаваны рабочымі заводу „Пралетары" і вучнямі сямігодкі. Тут былі на возе прадстаўнікі цемры: поп, генэрал, буржуй, кулак і хуліган, а над імі высока ўгары „Чэмбэрлен". Усьлед за возам ішоў атрад аслоў і манашак. Вуліцы да адказу былі перапоўнены парадам.

Далёка за поўнач...

Дэманстранты разыходзяцца па сваіх клюбах, дзе адбыліся вечары.

Трэба адзначыць, што працоўныя Копыся зразумелі ўсю гніль рэлігійнага дурману, які вякамі душыў вольную думку працоўных, і сталі на правільны шлях барацьбы супроць адвечнай цемры.

Сташкевіч.

Сьвята культуры.

(В. Насовічы, Мазыршчына).

Каб адзначыць сваю перамогу над «багамі», наладжваем сьвяты культуры сацыялістычнай. Яшчэ 4-га мая на „всеношную" гэта перамога прыкмячалася. Пасьля дакладаў аб шкоднасьці рэлігіі і аб значэньні друку ўсю ноч перапоўненая школа грымела ад музыкі і грамафона—адбываліся гульні моладзі. А 12 мая—галоўны дзень.

З самай раніцы—чырвань хустак, андаракоў. Пры каапэратыве і школе—цэнтр сьвята. Выстаўлены насьценгазэты, сьцягі. Грыміць музыка. Адбываецца кніжны базар-лётарэя. Прададзена кніжак за дзень на 8 руб. і газэт—на 3 руб. А каапэрацыя прадала за 9 месяцаў усяго на 5 руб.

Праводзім сход. Абмяркоўваем пытаньні аб сьвяце культуры і шкоднасьці рэлігіі, аб міжнародным становішчы, слухаем справаздачу рэдкалегіі, выбіраем новую рэдкалегію. Сотні людзей на сходзе. Гучным „ура" сустракаюць прадстаўнікоў газэты „Савецкая Беларусь".

— Дарагія госьці! Вы сееце культуру па-савецкаму, па-камуністычнаму! Дзякуй вам за кіно, за жывы водгук на наш заклік аб культдапамозе, за бібліятэку, за жывое слова. Шчырае сялянскае дзякуй!

Біць культурай, кіно, радыё, кнігай, жывым цёплым словам адвечную цемру, рэлігію, біць усім рашуча, штодзённа—і культурная рэвалюцыя пераможа.

В—к.

Нядзельнік на карысьць Мопр'у.

Служачыя і рабочыя Полацкага акруговага кіраўніцтва дарожнага будаўніцтва на агульным сходзе 29-га красавіка пастанавілі стварыць ячэйку бязбожнікаў і арганізаваць на карысьць Мопр'у нядзельнік на першы дзень вялікадня.

5-га мая на нядзельніку працавалі 2 групы ў розных мясцох гораду.

Абедзьве групы зарабілі 77 р. 76 к.

ЕЛЕЦКІ ПЭДТЭХНІКУМ ВЫКЛІКАЕ НА САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА МЕНСКІ ПЭДТЭХНІКУМ.

Калектыў вучняў і настаўнікаў Елецкага Пэдагагічнага Тэхнікуму і вопытнай школы на агульным сходзе прыняў настанову ўключыцца ў сацыялістычнае спаборніцтва на падвышэньні якасьці акадэмічнай, вытворчай і грамадзкай працы і выклікае на сацыялістычнае спаборніцтва Варонескі Пэдагагічны Тэхнікум і **Менскі Беларускі Пэдагагічны Тэхнікум імя т. Ігнатоўскага У. М.**

— Мы, калектыў Пэдагагічнага Тэхнікуму, бярэм на сябе выканаць у бліжэйшыя месяцы наступныя абавязацельствы:

Даможамся 80 проц. складу вучняў на першым курсе за лік рабочай, батрацкай і бядняцка-серадняцкай моладзі;

Скончым рашучую барацьбу са спазьненьнем і прагуламі вучняў і пэдагогаў, абавязваемся давесьці наведваньне да 100 проц.

Больш уважліва вывучым усе шляхі і магчымасьці ўзьняцьця сельскай гаспадаркі ў Елецкім раёне і акрузе і будзем усямерна дапамагаць у правядзеньні практычных мерапрыемстваў па падвышэньні ўраджайнасьці ў акрузе на 12 проц.

У часе летніх вакацый правядзём курсы па падрыхтоўцы вучняў школ 1-й ст. і курсы па падрыхтоўцы рабочай і бядняцкай моладзі ў тэхнікум.

Сіламі калектыву пэдагагічнага тэхнікуму правядзём практыку па працы для настаўнікаў сельскіх школ і курсы-практыкум па пэдалёгіі.

Правядзём акруговыя двухтыднёвыя курсы па сельскай гаспадарцы для сельскага настаўніцтва. Прымем актыўны ўдзел у правядзеньні акруговых курсаў па падрыхтоўцы кіраўнікоў піанэр-руху.

У часе летняй пэдагагічнай практыкі сіламі вучняў абсьледуем вясковыя піанэрскія атрады і дапаможам у наладжваньні іх працы.

Падвысім ураджайнасьць у вучотнай гаспадарцы пэдтэхнікуму на 12 проц.

У часе летніх вакацый вучні прымуць актыўны ўдзел у растлумачэньні бядняцка-серадняцкаму сялянству дэкрэту аб адзіным сельска-гаспадарчым падатку на 1929 г. і ў практычнай працы сельсаветаў па выяўленьню аб'ектаў абкладаньня.

Падшэфнай вёсцы дапаможам умацаваць нанова арганізаваны калгас, дапаможам у правядзеньні земляўпарадкаваных прац, арганізуем барацьбу са шкоднікамі садоў, гародаў і палёў (галаўні, суслікі і г. д.).

Арганізуем 5 брыгад дапамогі па барацьбе з суслікамі ў Елецкім раёне.

Правядзём шырокае азнаямленьне бядняцка-серадняцкай часткі сялянства з вынікамі вопытна-дасьледчай працы Елецкага акруговага поля праз арганізацыю выстаўкі ў акруговым Доме Селяніна і куткамі выстаўкі ў падшэфнай вёсцы.

Наладзім сувязь з Пралеткамунай для сыстэматычнага вывучэньня арганізацыі гаспадаркі і быту для культурнай дапамогі Пралеткамуне: адчынім дзіцячую пляцоўку, правядзём ліквідацыю няпісьменнасьці і абслужым чырвоны куток.

Праз акругком УсеЛКСМ сіламі камсамольскай ячэйкі дапаможам у наладжваньні і ўзмацненьні камсамольскай працы ў 15 сельскіх ячэйках.

Арганізуем мэтадычную выстаўку з кансультацыяй пры ёй для настаўніцтва школ 1-й ст.

Дапаможам сельскаму настаўніцтву ў правядзеньні антырэлігійнага выхаваньня ў школе.

Сіламі калектыву прывядзём у 6 вёсках цыкль дакладаў на антырэлігійныя тэмы.

У майстэрні пэдтэхнікуму зробім належныя інструманты для пераплётна-картанажных прац для 15 сельскіх школ.

У вёсках, куды едуць на лета вучні, наладзім працу чырвоных куткоў.

Да пачатку новага навучальнага году калектыў пэдагагічнага тэхнікуму паглыбіць далейшую працу па сацыялістычнаму спаборніцтву.

Няхай жыве культурная рэвалюцыя!

Няхай жыве кіраўнічка сацыялістычнага спаборніцтва ЎсеКП(б).

ПРЭЗЫДЫУМ СХОДУ.

ЯКАЯ НАМ ПАТРЭБНА КНІГА.

Патрэбна літаратура па статыстычнай справе.

(Кіраўнік ЦСУ т. Прафэрансаў).

Армія, якая прыцягнута да справы статыстыкі, у даны час дасягае 10.000 чал. Зразумела, у статыстычнай справе патрэбна дакладнасьць, акуратнасьць і сур'ёзнасьць. Толькі людзі падрыхтаваныя могуць быць з поспехам скарыстаны ў працы. Папулярная статыстычная літаратура дапаможа лепш паставіць справу, і будзе магчыма сваечасова і дакладна даваць малюнак стану народнай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва.

Мы зараз увайшлі ў паласу бязупынных перапісаў. У гэтым годзе будуць праведзены перапісы дробнай прамысловасьці, перапіс лекавых установаў і падрыхтоўка да перапісу сельскай гаспадаркі.

Для гэтых вялізарных прац патрэбна вялікая армія стат.-агентаў. Трэба яе падрыхтаваць, а гэта дапаможа зрабіць літаратура.

Насьпела неабходнасьць у выданьні папулярнай літаратуры па статыстыцы. Гэта відаць з таго, што статыстычны стол у БССР штогод павялічваецца. У адной толькі вёсцы знаходзіцца каля трох тысяч дабраахвотных карэспандэнтаў, якія, прачытаўшы частку спэцыяльных статыстычных выданьняў хоць бы ў папулярнай форме, атрымаюць належнае ўяўленьне як весьці статыстычную працу, дзеля чаго яна служыць, як карыстацца стат-матар'яламі і атрымаць асноўныя мэтадычныя ўказаньні па прасьцейшых выглядах стат-абсьледаваньня.

За масавую кнігу.

В. Л. ЛЬВОЎ-РАГАЧЭЎСКІ. (Член Усерасейскага саюзу пісьменьнікаў і старшыня аб'яднаньня «Литературное звено»).

Ці можа сучасны пісьменьнік сказаць, што яго кнігі павялічваюць чытачоў? Нажаль, у пераважнай большасьці выпадкаў, не. Сучасны пісьменьнік страціў ранейшага чытача і не зьвязаўся з новым. Пісьменьнікі нашых дзён развучыліся пісаць проста, сьцісла і зразумела. Добрыя кнігі Сельвінскіх, Пастэрнакаў, Маякоўскіх, Пільнякаў, Ляшко і г. д.—па мове недаступны масам. Попыт вымагае скончыць з незразумелаю моваю, быць бліжэй да жыцьця, новых людзей і новага быту.

Л. М. КЕРЖАНЦАЎ (Агітпроп ЦК УсеКП(б).

Я лічу, што найбольш важнымі чарговымі задачамі, якія стаяць зараз перад выдавецтвамі, зьяўляюцца: 1) **стварэньне масавай кнігі**—палітычнай, мастацкай і навуковай і 2) **максымальнае набліжэньне кнігі да чытача.**

Пад **масавай кнігай** я разумею не брашуру ў 2-3 лісткі, а кнігу, якая ў самай даступнай форме асьвятляе важнейшыя палітычныя і народна-гаспадарчыя праблемы (рэканструкцыя сельскай гаспадаркі, пяцігодка, гісторыя партыі і г. д.), раман і аповесьць, якія сваёй тэматыкай захапляюць і даступны для шырокіх мас; кнігу, якая папулярызуе навуку і яе дасягненьні, і г. д. Да стварэньня масавай кнігі трэба прыцягнуць шырокія грамадзкія і мастацкія сілы нашай краіны. У гэтым напрамку выдавецтвам трэба правесьці вялікую працу.

Што датыча другой задачы, дык тут выдавецтвы павінны ўжыць усе захады да таго, каб давесьці кнігу да самых глухіх куткоў Саюзу. Да гэтага часу наш кніжны рынак—рынак гарадзкі. Горш таго—нават у горадзе да рабочага кніга даходзіць з вялікімі цяжкасьцямі. Трэба зрабіць так, каб ня чытач шукаў кнігу, а сама кніга знаходзіла чытача. Кніга павінна прыходзіць да чытача так, як прыходзіць газэта і часопіс.

В. ЯРАВОЙ. (Член т-ва сялянскіх пісьменьнікаў).

Для таго, каб палепшыць кнігу, пісьменьнік, у першую чаргу, павінен пісаць добрыя творы. Трэба адысьці ад агіткі, ад вычварнасьці мовы, умець пісаць проста і мець цікавы і зладжаны сюжэт. Для патаненьня кнігі трэба павялічыць колькасьць тыражоў і выдаваць кнігі без размаляваных, часта дарагіх і недарэчных вокладак. Асабліва гэта датычыцца масавай літаратуры, якая выдаецца для сялян. Малюнкі, якія скажаюць сэнс тэксту, могуць толькі адбіваць чытача.

Маё заключэньне: у масы пойдзе толькі добрая па мастацкасьці і надворным афармленьні кніга. Зьніжэньне цаны яе падвоіць прасоўваньне, але за таннасьцю гнацца ня трэба. Танныя—«выгадныя» дагаворы—з аўтарамі дрэнна адбіваюцца на мастацкасьці твору. Апроч таго, чытач ня любіць нядбайнай і бязгустнай таннай кнігі. Кажу гэта на падставе таго, што шэсьць год быў бібліатэкарам і вывучыў густ чытача.

Рабочыя-друкары зьнізяць сабекошт кніжкі.

(Старшыня ЦП саюзу друкароў т. Левін).

З боку шырокіх мас працоўных гораду і вёскі ўсё больш і больш павялічваецца попыт на масавую папулярную літаратуру, якая малюе нашы дасягненьні ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва.

Саюз друкароў, які яднае каля 3000 рабочых выкінуў лёзунг—за максымальнае зьніжэньне сабекошту масавай кніжкі і паляпшэньне яе якасьці.

Калектыў рабочых 1-й дзяржаўнай друкарні ўрачыста абяцаў IX усебеларускаму зьезду саветаў зьнізіць сабекошт прадукцыі на 10 проц., зьнішчыць прагулы, весьці рашучую барацьбу за якасьць прадукцыі.

Мы спадзяёмся, што ня толькі рабочыя 1-й друкарні, але рабочыя ўсіх іншых прадпрыёмстваў паліграфічнай вытворчасьці, якія ўзялі на сябе абавязак па сацыялістычнаму спаборніцтву, гэты абавязак выканаюць.

Рабочыя-друкары павінны даць і дадуць працоўным гораду і вёскі танную, добраякасную кніжку.

Кніжку—у масы.

(В. Баршчоўка, Гом. р. і акр.).

5 мая—дзень друку, дзень пралетарскай культуры—у нас на вёсцы адзначылі паходам з кніжкай у сялянскія масы. У гэтай справе прынялі ўдзел прадстаўнікі новай шэфскай арганізацыі—№ кав. палка.

Вёска была падзелена на тры вучасткі, у якія і накіраваліся вызначаныя з настаўніцтва і вучняў таварышы, а разам і шэфы. Спажывецкае таварыства з сваёй кніжнай полкі выдала 130 кніжак, 80 проц. якіх зараз-ж было прадана, прычым найбольшым посьпехам карысталіся кніжкі па сельскай гаспадарцы. Насельніцтва зразумела карысьць ведаў.

М. Альбіцкі.

Сялянства зразумела карысьць друку.

Газэта пачынае прасоўвацца ў асяродак дарослага насельніцтва. Асаблівую зацікаўленасьць сяляне выяўляюць да тых газэт і артыкулаў, якія зьвязаны з пытаньнямі сельскай гаспадаркі. Гэта і зразумела. Вёска ў мінулым годзе земляўпарадкавана, чым зьнішчана цераспалосіца і вузкапалосіца. Кожны гаспадар зацікаўлен атрымліваць найбольш карысьці ад зямлі. Сучасныя газэты якраз і адказваюць на запытаньні селяніна.

Нажаль, газэты дастаўляюцца ў вёску толькі два разы ў тыдзень. Я лічу, што паштоваму ведамству неабходна зьмяніць расклад для лістаносцаў—дадаць яшчэ адзін дзень там, дзе дастаўка пошты праводзіцца два разы ў тыдзень.

М.

В. Баршчоўка.

У прэзыдыуме ЦВК БССР.

18-га мая пад старшынствам тав. А. Г. Чарвякова адбылося першае пасяджэньне Прэзыдыуму ЦВК БССР новага складу. На гэтым пасяджэньні, разам з іншымі, разгледжаны наступныя пытаньні:

АБ ВЫКАНАНЬНІ ПАСТАНОЎ IX УСЕБЕЛАРУСКАГА ЗЬЕЗДУ САВЕТАЎ.

Прэзыдыум ЦВК распрацаваў шэраг мерапрыёмстваў па выкананьні пастаноў IX Усебеларускага Зьезду Саветаў, а таксама вызначыў тэрмін, у працягу якіх гэтыя мерапрыёмствы павінны быць ажыцьцёўлены.

СНК БССР даручана распрацаваць практычныя мерапрыёмствы для забясьпечаньня выкананьня дырэктыў Зьезду, якія прыняты па дакладу аб дзейнасьці ўраду, у прыватнасьці: зьвярнуць асаблівую ўвагу на палепшаньне якасных паказчыкаў прамысловага будаўніцтва, выкарыстаўшы для гэтага, як сыстэму, правядзеньне спаборніцтва ў прамысловасьці; вызначыць меры для забясьпечаньня ўзьняцьця і разьвіцьця сельскай гаспадаркі, абавязковага ў працягу 5 год пашырэньня пасяўной плошчы на 15 проц. і ўзьняцьця ўраджайнасьці на 45 проц.; прысьпяшыць распрацоўку пытаньня аб сыстэме нарасьветы, а таксама вызначыць канкрэтныя мерапрыёмствы для правядзеньня пляну ўсеагульнага навучаньня і ліквідацыі няпісьменнасьці; Нацыянальнай камісіі разьвіць працу і прасачыць за дакладным выкананьнем пастаноў ураду аб беларусізацыі ўстаноў, а таксама забясьпечыць выкананьне пляну па эканамічным і культурным абслугоўваньні нацменшасьцяў; Нар. Кам. РСІ, разам з аргаддзелам Прэзыдыуму ЦВК, заняцца дэтальнай распрацоўкай спрашчэньня савецкага апарату; НК РСІ зьвярнуць асаблівую ўвагу на чыстку сав. апарату; аргаддзелу распрацаваць канкрэтныя мерапрыёмствы па далейшым усямерным ажыўленьні работы саветаў.

СНК—прыняць меры да шырокай папулярызацыі пяцігадовага пляну народнае гаспадаркі і сацыяльна-культурнага будаўніцтва БССР, а таксама мець сталы нагляд за поўным яго ажыцьцяўленьнем, забясьпечыць ажыцьяўленьне дырэктыў IX Усебеларускага Зьезду Саветаў, вызначаных у пастанове па дакладу аб становішчы Чырвонай арміі.

АБ РАЗЬМЕРКАВАНЬНІ АБАВЯЗКАЎ ПАМІЖ ЧЛЕНАМІ ПРЭЗЫДЫУМУ ЦВК ПА АСОБНЫХ КАМІСІЯХ ЦВК.

Разьмеркаваны абавязкі паміж членамі Прэзыдыуму ЦВК БССР па асобных Камісіях ЦВК:

Тав. Чарвякоў назначан Старшынёй камісій: а) па арганізацыі і распараджэньні фондам імя Леніна; б) па ўвекавечаньні памяці Леніна; в) Дзіцячай Камісіі.

Тав. Хацкевіч назначан Старшынёй Камісій: а) Нацыянальнай Камісіі; б) Цэнтральнай Выбарчай Камісіі; в) Камісіі Прыватных Амністый.

Тав Рыжоў—Старшынёй Вышэйшага Савету Фізычнай Культуры.

Тав. Рачыцкі—Старшынёй Камзэту.

Тав. Платун—Старшынёй Камісіі па ўвекавечаньні памяці ахвяр грамадзянскай вайны.

Астатнія члены і кандыдаты ў Члены Прэзыдыуму ЦВК БССР уваходзяць членамі ў склад паказаных камісій.

Тав. Дубаўцоў—(селянін-вылучэнец) назначан Загадчыкам Прыёмнай Прэзыдыуму ЦВК БССР.

Тав. Анішчанка (сялянка-вылучэнка) вызначана для сталай працы ў Прыёмнай Прэзыдыуму ЦВК.

АБ СЭКЦЫЯХ І КАМІСІЯХ ПА ПАЛЕПШАНЬНІ ПРАЦЫ І БЫТУ ЖАНЧЫН.

Дзеля большага разгортваньня работы саветаў у справе палепшаньня працы і быту жанчын і ўцягненьня рабочых мас жанчын у савецкае будаўніцтва, Прэзыдыум ЦВК пастанавіў арганізаваць пры ўсіх гарадзкіх саветах сэкцыі, а пры сельскіх і местачковых саветах і выканаўчых камітэтах—камісіі па палепшаньні працы і быту жанчын.

Аргаддзелу Прэзыдыуму ЦВК даручана ў двухтыднёвы тэрмін распрацаваць праэкт палажэньня аб сэкцыях і камісіях па палепшаньні працы і быту жанчын.

АБ ЧЫСТЦЫ САВЕЦКАГА АПАРАТУ.

Заслухан даклад Народнага Камісара Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР тав. Калніна аб падрыхтоўцы да чысткі савецкага апарату.

Прэзыдыум ЦВК прызнаў неабходным неадкладна прыступіць да правядзеньня чысткі савецкага апарату ад разлажыўшыхся і бюракратычных элемэнтаў, якія ў сваёй працы скажаюць лінію партыі і ўраду. Кіраўніцтва практычнай работай па правядзеньні чысткі ўскладзена на Нар. Кам. РСІ.

Нар. Кам. РСІ даручана распрацаваць плян практычных мерапрыёмстваў па чыстцы савецкага апарату і ўнесьці гэты плян на зацьверджаньне СНК; Прэзыдыум ЦВК запрапанаваў: Акрвыканкомам аддаць вялікую ўвагу гэтай працы; усім установам, у прыватнасьці Наркампрацы і Наркамасьветы, прыняць меры для падрыхтоўкі работнікаў, якія будуць высунуты ў савецкі апарат замест зьнятых па чыстцы.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў таксама цыркуляр на імя акруговых і раённых выканаўчых камітэтаў аб падрыхтоўцы да правядзеньня чысткі.

АБ ПАБУДОВЕ Ў МЕНСКУ ЎСЕБЕЛАРУСКАГА СТАДЫЁНУ.

Прэзыдыум ЦВК зацьвердзіў пастанову Вышэйшага Савету Фізычнае Культуры аб пабудове ў г. Менску Ўсебеларускага Стадыёну

АБ УСТАНАЎЛЕНЬНІ ГУЧНАГАВАРЫЦЕЛЯЎ АД ІМЯ ЦВК БССР.

Пастаноўлена ўстанавіць гучнагаварыцелі ад імя ЦВК БССР:

а) у калгасе „Ленінскі Шлях", Клімавіцкага раёну, у адзначэньне актыўнай працы бяднейшага і серадняцкага сялянства вёсак „Дубравіца" і „Пацекіна" па арганізацыі буйнага калгасу;

б) у вёсцы „Галіца", Астрашыцка-Гарадзецкага раёну,—у адзначэньне шчырай і адданай працы актыву вёскі Галіцы па брукаваньні вёскі.

ДАДАТКОВЫ СКЛАД НАРЗАСЯДАЦЕЛЯЎ ДЛЯ ВЯРХОЎНАГА СУДУ БССР.

Зацьверджан наступны дадатковы склад нарзасядацеляў для Вярхоўнага Суду БССР: па Бабруйскай акрузе—т. т. Дамброўскі К. Ф., Кантаровіч В., Каменшчык Ф. Ф.; па Магілеўскай акрузе—т. т. Навіцкі Г. І., Шклярэўскі І. І. і Кацман Ш. Л.

НАЗНАЧЭНЬНІ.

Назначаны старшынямі акруговых выбарчых камісій: тав. Аксючыц—Менскай (замест т. Яцкевіча) тав. Нахільніцкі—Бабруйскай (замест тав. Рачыцкага), тав. Матус—Полацкай (замест тав. Грушэўскага), тав. Шапіра—Мазырскай (замест тав. Цыганкова).

АБ АД'ЕЗЬДЗЕ Т. Т. ЧАРВЯКОВА І ХАЦКЕВІЧА Ў МАСКВУ.

На час ад'езду ў Маскву на Усесаюзны Зьезд Саветаў Старшыні ЦВК БССР тав. Чарвякова і сэкратара ЦВК БССР тав. Хацкевіча нагляд за працай апарату ЦВК ускладзен на члена Прэзыдыуму ЦВК БССР тав. Ашаровіча.

Усебеларуская нарада інспэктароў сыстэмы с.-г. крэдыту.

Гэтымі днямі закончыла сваю працу ўсебеларуская нарада інспэктароў пачатковай сыстэмы с.-г. крэдыту. На гэтай нарадзе заслухана шэраг дакладаў аб становішчы і пэрспэктывах працы пачатковай сыстэмы с.-г. крэдыту.

Нарада абмеркавала вынікі працы пачатковай с.-г. сеці за мінулы год. Амаль поўнасьцю выкананы плян пашырэньня сеткі (293 т-вы з 300 па пляну), правільнае наогул накіроўваньне крэдытаў па асобных групах пазычальнікаў. Абагулены сэктар атрымаў 30,1 проц.; для бядняцкіх груп значна павялічылася.

Да недахопаў трэба адзначыць слабы тэмп каапэраваньня паасобных гаспадарак, няпоўнае каапэраваньне вытворчай каапэрацыі і нізкі збор паёў. Часта заўважваецца выкарыстаньне крэдытна-банкаўскіх сродкаў на гандлёвыя і вытворчыя апэрацыі, дробнасьць пазык, шэраг фактаў скажэньня клясавай лініі, няправільнае выкарыстоўваньне фондаў беднаты, адсутнасьць сыстэматычнай праверкі скарыстаньня пазык па прызначэньні і сталай працы па ўзмацненьні крэдытнай дысцыпліны. З боку крэдытных т-ваў выяўляецца недастатковая ўвага да крэдытных і банкаўскіх апэрацый і, наадварот, непатрэбнае і нават шкоднае захапленьне гандлёвымі апэрацыямі.

У далейшым с.-г. крэдытныя т-вы павінны накіроўваць свае крэдыты так, каб гэтым самым дапамагаць уздыму ўраджайнасьці ў напрамку разьвіцьця асноўных галін сельскай гаспадаркі.

У раёне кожнага т-ва па лініі земорганаў павінны быць складзены на кожны год рэальныя пляны мерапрыёмстваў у галіне разьвіцьця сельскай гаспадаркі. Пры выдачы пазык т-вы павінны патрабаваць абавязацельствы, пераважна калектыўныя, што пазычальнікі будуць выконваць усе мерапрыёмствы, на якіх выдаюцца пазыкі.

Нарада пастанавіла ўзмацніць увагу да лепшага абслугоўваньня крэдытамі беднаты. З другога боку, трэба ўзмацніць працу па ўцягненьні сродкаў самога насельніцтва шляхам укладаў і паёў. У большасьці буйных раёнаў трэба арганізаваць чыста-крэдытныя т-вы без дастаўча-збытавых апэрацый. Гэта дасьць магчымасьць лепш мабілізаваць сялянскія сродкі і лепш арганізаваць і выконваць усе разрахункі паміж горадам і вёскай.

ХРОНІКА.

Адказнасьць за парушэньне працоўнага законадаўства

Наркампрацы БССР распрацаваў новую інструкцыю аб адказнасьці за парушэньні законадаўства аб працы і сацыяльным страхаваньні.

Паводле інструкцыі, інспэктары працы маюць права накладаць на наймальнікаў штрафы да 25 руб. Штрафу падлягаюць наймальнікі, якія парушылі парадак атрыманьня на звыштэрміновую работу, за непрадстаўленьне ў страхкасы разрахунковых ведамасьцяў, а таксама за ўхіленьне ад рэгістрацыі ў органах сацстраху. Акруговым інспэктарам працы даецца права накладаць штраф да 100 руб.

Паводле пастановы ўраду СССР, Нар. Камісару Працы дадзена права рабіць прапановы аб накладаньні дысцыплінарных пакараньняў—аж да звальненьня—на асоб, якія парушаюць працоўнае законадаўства.

Пленум Акругкому Мопру.

19 мая скончыў сваю працу пленум Акруговага Камітэту Мопру Меншчыны. Пленум заслухаў інфармацыю аб першамайскіх падзеях у капіталістычных краінах і прыняў рэзалюцыю пратэсту.

Паміж іншымі пытаньнямі пленум абгаварыў вынікі зімовай кампаніі, аб летняй працы і працы сярод сэзоньнікаў. За зімовы перыяд на Меншчыне сабрана 14654 руб., якія пераслана ў Маскву.

Падрыхтоўка да васеньняй сяўбы.

Гэтымі днямі ў адпаведных органах Наркамзему будзе абгаварвацца пытаньне аб пачатку падрыхтоўкі да васеньняй сяўбы. Сёлета маркуецца ачысьціць жыта і пшаніцы да 30 проц. (летась толькі 10 проц.); апроч гэтага, робяцца захады да ўгнаеньня глебы пад жыта і вядзецца падрыхтоўка да пасадкі групавых садоў.

Самы буйны калгас у БССР.

У Магілеўскай акрузе арганізаваўся буйны калгас „Ленінскі шлях", які яднае 140 сем'яў на плошчы ў 1600 гэкт. Гэты калгас узбуйніўся за кошт далучэньня ў апошні час цэлага шэрагу суседніх хутароў і аднаго пасёлку.

Падрыхтоўка рабочых і батракоў у палітэхнікумы.

Наркамасьветы БССР з 15 чэрвеня адчыняе 2-х месячныя курсы для падрыхтоўкі рабочых і батракоў у Беларускі Дзяржаўны Палітэхнікум.

Курсы разьлічаны на 50 чалавек; на іх будуць прымацца рабочыя з вытворчым стажам ня менш 2-х гадоў, а батракі з 3-х гадовым стажам, якія маюць адпаведную адукацыю, але слаба падрыхтаваны.

На курсы будуць прымацца па камандыроўках ЦСПСБ, а таксама партыйных і камсамольскіх арганізацый. На кожнае месца камандыруюцца 2 кандыдаты.

Залічаным на курсы будзе выдавацца стыпэндыя ў разьмеры 20 руб. у месяц. Асобы, якія пасьпяхова скончаць курсы, будуць залічвацца ў Палітэхнікум без іспытаў.

Палепшаньне быту жанчын.

Саюз сельска-гаспадарчых і лясных рабочых супольна з інспэкцыяй аховы здароў'я адчыняе ў 14 саўгасах дзіцячыя яслі. Паміж іншым яслі будуць адчынены ў саўгасах «Блонь», «Тарасава», „Навасёлкі", „Молат", «Сінча» і г. д. Яслі ахопяць да 450 дзяцей.

У калгасах Меншчыны за сродкі каапэрацыі будзе адчынена 14 ясьляў.

Фізкультура і спорт.

АКРУГОВАЯ СЯЛЯНСКАЯ СПАРТАКІАДА.

У нядзелю, 19 мая, зачыніўся пашыраны пленум Менскага Акруговага Савету фізкультуры. У працы пленуму прымала ўдзел да 100 чал.: былі прадстаўнікі ўсіх раёнаў Меншчыны, інструктары фізкультуры Менску і актыў менскіх фізкультурнікаў.

Пленум пастанавіў склікаць на 1-га жніўня ў Менску акруговую сялянскую спартакіяду. У спаборніцтвах на спартакіядзе прымуць удзел беднякі, серадзнякі, рабочыя саўгасаў і калгасьнікі-фізкультурнікі. Апрача таго, у спартакіядзе прымуць удзел вучні вясковых сямёхгодак, якія працуюць на зямлі.

У перыяд да 1 жніўня па ўсіх раёнах акругі будуць праводзіцца вясковыя і раённыя спаборніцтвы сялянскіх гурткоў фізкультуры для падбору ўдзельнікаў на акруговую спартакіяду. Ад кожнага раёну на спартакіяду прыедуць каманды ў складзе 12 чал.—7 хлапцоў і 5 дзяўчат.

Напярэдадні акруговай спартакіяды будуць праводзіцца спаборніцтвы па розных відах спорту паміж асобнымі раёнамі акругі.

На акруговай спартакіядзе, якая працягнецца 3 дні, адбудуцца спаборніцтвы па баскет-болу, гарадкох і лёгкай атлетыцы.

МАСАВАЯ ЛЕТНЯЯ ФІЗКУЛЬТУРНАЯ ПРАЦА.

Пленум АСФК Меншчыны на летні сэзон асноўнымі відамі масавай фізкультурнай працы ўстанавіў: зарадкавую гімнастыку, масавыя выступленьні, гульні, спаборніцтвы, якія павінны праводзіцца па спрошчанай праграме і мець выгляд спартыўнага сьвята.

Маркуецца таксама праводзіць, асабліва ў дні сьвят і кампаній прапагандысцкія прабегі па гарадох і вёсках. Уся летняя фізкультурная праца будзе праходзіць пад лёзунгам большага ўцягненьня дарослага працоўнага насельніцтва ў фізкультурныя гурткі.

АДЧЫНЕНЬНЕ СЭЗОНУ Ў ЧЫГУНАЧНІКАЎ.

У сувязі з кепскім надвор'ем адчыненьне спартыўнага сэзону на стадыёне чыгуначнікаў Менскага вузла з 19 мая перанесена на 25.

19 мая адбылося на стадыёне таварыскае спатканьне па баскэт-болу паміж камандамі БДУ і МББ чыгункі з вынікамі 15 : 15.

300.000 руб. на капітальнае будаўніцтва „Дняпроўскай Мануфактуры".

На капітальнае будаўніцтва фабрыкі „Дняпроўская мануфактура" сёлета будзе затрачана звыш 300 тысяч рублёў. На гэтыя сродкі фабрыка будзе пашырана і пераабсталявана.

200 000 руб. на жыльлёвае будаўніцтва.

Для крэдытаваньня індывідуальных забудоўшчыкаў Камунальны Банк адпусьціў 200000 р. Прэзыдыум Менскага акрвыканкому з агульнай сумы вызначыў 160000 руб. для г. Менску, а рэшту—для г. Барысава.

Арганізацыя трактарных майстэрняў.

Пры Белсельтрэсьце арганізавана цэнтральная майстэрня па рамонту трактараў. Апроч гэтага, арганізавана яшчэ вандроўная трактарная майстэрня па рамонту трактараў, якія працуюць па саўгасах.

Пралетарскі пісьменьнік І. Фэфэр у Менску.

У працягу апошніх некалькіх дзён у Менску гасьціў вядомы яўрэйскі пісьменьнік І. Фэфэр. Тая павага, якую выказалі ў нас таленавітаму пісьменьніку, адлюстроўвае сымпатыі шырокіх працоўных мас да творчасьці т. Фэфэра.

Дзеля азнаямленьня з творчасьцю т. Фэфэра былі арганізаваны 2 вечары (культаддзелам ЦСПСБ і Домам Асьветы), на якіх т. т. Дунец і Аршанскі зрабілі даклады аб творчасьці гэтага пісьменьніка, які першы пачаў простымі, усім зразумелымі словамі ткаць новыя пралетарскія ўзоры. У творчасьці т. Фэфэра адбіваецца наша сучаснае жыцьцё, наша будаўніцтва, наша барацьба за лепшую будучыню, нашы перамогі. З прывітальнымі прамовамі выступалі т. т. Вашкевіч (культаддзел ЦСПСБ), Барашка (БелАПП), І. Харык (яўрэйская сэкцыя БелАПП'а), Гольмшток, Царт, Бязносік, студэнт БДУ Гольдбэрг.

Тав. Фэфэр чытаў на вечарох свае апошнія творы і яго славутую паэму аб Днепрастроі. У сваіх выступленьнях т. Фэфэр дзякаваў за шчырае ўшанаваньне і падзяліўся ўражаньнямі аб сваім падарожжы заграніцу.

Учора ўдзень у Доме Асьветы быў арганізаваны ранішнік для дзяцей, на якім выступаў т. Фэфэр.

Сёньня т. Фэфэр выяжджае з Менску.

Дыспансэрызацыя рабочай моладзі.

Органы аховы здароўя праводзяць дыспансэрызацыю рабочай моладзі ў гарадох, дзе ёсьць дыспансэры дзяцей і падросткаў.

У працягу гэтага году дыспансэрызацыя ахопіць па БССР 1500 чалавек рабочай моладзі ва ўзросьце да 20 год. У першую чаргу дыспансэрызацыя праводзіцца сярод найбольш шкодных цэхаў хімічнай, мэталёвай, тэкстыльнай, паліграфічнай, скуранай і іншых галін прамысловасьці.

Справачны аддзел

Катыроўка пазык на 21 мая 1929 г.

	Пакуп.	Прад
1-я 6 проц. залат. выйгр. пазыка	4.92	—
2-я 6 проц. залат. выйгр. пазыка	5.00	—
Бяспроц. залат. выйгр. пазыка 1926 г.	125.25	127.25
10 проц. дзярж. выйгр. пазыка 1927 г.	25.68	25.78
6 проц. дзярж. выйгрыш. пазыка індустр.	25.60	25.70
3-я сялянск. выйгр. пазыка 1927 г.	5.04	—
12 проц. дзярж. унутр. пазыка 1927 г.	105.67	—
2-я 6 проц. паз. проц. вып.	26.36	26.46
Пазыка Індустр. бяспр. вып.	25.60	25.70
11 проц. дзярж. рэнт. пазыка 1928 г.	102.42	102.47
Дзярж. пазыка 29 г.	99.42	99.62

Апавяшчэньні.

Вайсковы габінэт БДУ.

Для студэнтаў 1 курсу БДУ, якія ідуць у лягеры назначаюцца супроцьтыфусовыя прышчэпкі ў 10 гадзін раніцы ў вайсковым габінэце.

Пэдфак—21 мая, правгас—22 мая і мэдфак, а таксама тыя якія прапусьцілі па ўважлівых прычынах 23 мая.

Яўка абавязкова.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— Сёньня 21-га мая а 7 гадзіне ўвечары ў Доме Асьветы агульны зачынены сход партыйнай ячэйкі працасьветы У парадку дню:

1. Даклад бюро.
2. Выбары.

СЬВЯТА КНІГІ І ДРУКУ.

19 мая Менск быў сьведкай надзвычайна прыгожага карнавалу савецкай кнігі.

А 12 гадзіне дню з розных куткоў гораду з плякатамі на Пляц Волі рухаліся працаўнікі друку, студэнты камвузу, працаўнікі выдавецтваў, ячэек Мопру, фізкультурнікі і інш.

Вялізная колькасьць самых разнастайных плякатаў заклікалі да прасоўваньня кнігі ў працоўныя гушчы гораду і вёскі.

Карнавал кнігі ў Менску.

Плякаты рэдакцый газэт, выдавецтваў лічбамі даводзілі працоўнаму Менску аб посьпеху нашага пэрыядычнага друку, аб посьпеху выдавецкай справы ў краіне саветаў, у прыватнасьці ў БССР.

Адчыняе мітынг т. Дунец, які ў кароткай прамове зазначае, што ўся справа сацыялістычнага будаўніцтва, справа рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі немагчыма бяз культурнай рэвалюцыі.

— Наш сёньняшні карнавал,—кажа т. Дунец,—павінен папулярызаваць савецкую кніжку і праз кніжку і друк заклікаць шырокія масы рабочых да актыўнага ўдзелу ў сацыялістычным спаборніцтве.

Тав. Цэнцыпер кажа, што нашы посьпехі ў справе распаўсюджваньня савецкай кніжкі надзвычайна вялікія; але гэтага яшчэ мала.

Трэба зрабіць так, каб карысная кніжка стала жыцьцёвай неабходнасьцю кожнага рабочага, кожнага селяніна. Трэба зрабіць кніжку таннай, каб яна была даступна кожнаму працоўнаму.

Тав. Меляшкевіч ад імя Камітэту па справах друку ў сваёй прамове адзначыў, што друкаванае слова—магутны сродак, пры дапамозе якога выхоўваюцца працоўныя масы. Першай задачай зьяўляецца зьніжэньне сабекошту кніжкі і прасоўваньне яе ў масы.

Тав. Левін—старшыня ЦП саюзу друкароў —ад імя рабочых заявіў, што рабочыя друку дадуць танную масавую кніжку.

Мітынг скончан... Карнавал пад аркестры музыкі рухаецца па Ленінскай, Савецкай, вул. Карла Маркса да гарадзкога скверу.

Дождж ня даў магчымасьці выканаць намечаную праграму...

* * *

Увечары ў клюбе Карла Маркса адбыўся агульны сход працаўнікоў друку, рабкораў і членаў саюзу друкароў.

З дакладам аб задачах друку і працаўнікоў апошняга выступіў рэктар камвузу тав. Сянькевіч. Загадчык БДВ тав. Шыпіла коратка інфармаваў сход аб дасягненьнях у выдавецкай справе.

Нам. загадчыка АПА ЦК КП(б)Б тав. Канакоцін абмаляваў перад сходам ўсе газэтныя недахопы і ляпсусы і завастрыў увагу на неабходнасьці сачыць за чыстатой мовы ў газэтах, за неабходнасьцю больш уважліва выпускаць у сьвет друкаванае слова.

БІБЛІАГРАФІЯ

ДАЎНОЧАКАНАЯ КНІГА.

Усякі працоўны павінен ведаць чынныя законы аб працы, бо гэтыя законы ўжываюцца кожны дзень, кожны час.

І мы, па магчымасьці, ведаем асноўныя палажэньні гэтых законаў і прынцыпы, на якіх яны пабудаваны.

Але калі ў жыцьці ўзьнікаюць якія-небудзь канфлікты ў галіне скарыстаньня працоўнае сілы, калі зьяўляецца патрэба ў вырашэньні якіх-небудзь паасобных пытаньняў па працоўнаму праву, то становішча ўтвараецца кепскае ня толькі для паасобнага грамадзяніна, але і для ўсіх устаноў, прадпрыёмстваў арганізацый, якім даводзіцца ўжываць нормы працоўнага права.

За час з 1922 г. урадам БССР унесена ў Кодэкс законаў аб працы шмат зьмен і дапаўненьняў і, такім чынам, ад Кодэксу выданьня 1922 г. амаль што і паловы не засталося. Горш-жа за ўсё гэта тое, што аба ўсіх гэтых зьменах і дапаўненьнях мы ведаем толькі па збору законаў. На практыцы вельмі цяжка шукаць гэтыя зьмены і дапаўненьні ў розных нумарох Зб. Зак. Таму першай задачай для нас зьяўляецца перавыданьне памянёнага Кодэксу са ўключэньнем у яго ўсіх апублікаваных ужо зьмен і дапаўненьняў.

Вось гэтую працу і ўзяў на сябе юрысконсульт ЦСПСБ т. Сушчынскі. Ад сваю задачу т. Сушчынскі яшчэ пашырыў: у кніжцы, якая гэтымі днямі выйшла з друку і якая называецца „Законодательство о труде СССР и БССР" даецца ня толькі поўны тэкст Кодэксу законаў аб працы БССР, але і ўсе тыя законы нашага ўраду і ўраду СССР, якія разьвіваюць і дапаўняюць самы кодэкс, а таксама ўсе чынныя інструкцыі, абежнікі і пастановы НКПрацы СССР і НК Працы БССР. Увесь гэты законадаўчы і нарматыўны матар'ял зьмяшчаецца адпаведнымі часткамі пад артыкуламі кодэксу, і значыць мы маем зусім сыстэматызаваны збор чынных законаў аб працы. Каб палегчыць скарыстаньне гэтага матэ'ялу, да кніжкі далучаецца альфабэтны паказчык.

У БССР мы да гэтага часу ня мелі ніякіх выданьняў ні кодэксу законаў аб працы, ні тым больш усяго чыннага працоўнага законадаўства БССР.

У гэтай галіне кніжка т. Сушчынскага зьяўляецца піянэрам.

Усякі практычны работнік, якому даводзіцца так ці інакш вырашаць пытаньні зьвязаныя з ужываньнем законаў аб працы, усякі, наогул, працоўны павінен пацікавіцца гэтай кніжкай. Б. Б.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА.

ЗАКЛЮЧНЫ БАЛЯНС БЕЛТОРФТРЭСТУ ВСНГБ НА 1 КАСТРЫЧНІКА 1928 ГОДУ.

АКТЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА
I. МАЕМАСЬЦЬ:	
1. Будынкі і абсталяваньне:	
а) будынкі вытворч. падсобн. і гандлёв. значэньня	9802—61
б) жылыя будынкі і службы	61776—86
в) збудаваньні	61081—57
2. Абсталяваньне і машыны:	
а) сілавыя ўстаноўкі	72151—97
б) тэхнічнае абсталяваньне і машыны	83509—34
3. Інструманты	1552—73
4. Гаспадарчы інвэнтар	9136—11
5. Транспарт	1971—14
II. ЗАПАСНАЕ АБСТАЛЯВАНЬНЕ	21350—51
III. НЯСКОНЧАНЫЯ БУДЫНКІ	49130—90
IV. МАТАР'ЯЛЫ:	
1. Апал	4231—40
2. Дапаможныя матар'ялы	4498—30
3. Рамонтна-будаўнічы матар'ял	16393—16
V. НЯСКОНЧАНЫЯ ЗАГАТОЎКІ	5613—49
VI. ТАВАРЫ І ГАТОВЫЯ ВЫРАБЫ	
1. Торф на балоце	125437—37
VII. ГРАШОВЫЯ СРОДКІ:	
1. Каса	461—30
2. Бягучыя рахункі	36843—59
VIII. ВЭКСАЛІ І ДАКУМ. ДА АТРЫМАНЬНЯ:	
1. На інкасо	29150 —
IX. ПАДСПРАВАЗДАЧНЫЯ АСОБЫ	1878—68
X. ДЭБІТОРЫ:	
1. Рабочыя і служачыя	1606—96
2. Падрадчыкі і дастаўшчыкі	15504—32
3. Дэбіторы розныя	1—30
XI. ВЫДАТКІ БУДУЧЫХ ГАДОЎ	12132—72
XII. ВЫНІКІ:	
1. Страты за справаздачны год	5847—72
БАЛЯНС	631064—05
Забалянсавыя стацьці:	
1. Вэксаляўласьнікі па забясьпечаньню	3031—60

ПАСЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА
I. КАПІТАЛЫ:	
1. Статутны	429623—5[?]
2. Амортызацыйны	8802—2
II. ДОЎГАТЭРМІНОВЫЯ КРЭДЫТЫ:	
1. Пазыкі ЦК Банку	108000 —
III. ВЭКСАЛІ ВЫДАДЗЕНЬНЯ	18473—37
IV. КРЭДЫТОРЫ:	
1. Падрадчыкі і дастаўшчыкі	14326—44
2. Пакупшчыкі і спажыўцы	28913 —
3. Розныя асобы і ўстановы	3181—96
4. Крэдыторы розныя	19743—50
БАЛЯНС	631064—05
Гарантыйныя вэксалі выдадзеныя	3031—60

Кіраўнік Белторфтрэсту ІЗРАІЛІТ.

Галоўны Бухгальтар БАБІЦКІ.

Гэты балянс зацьверджан Прамплянам ВСНГ БССР 18-га лютага 1929 г., (прат. № 63) і дазваляецца да абвяшчэньня у друку.

Нам. Старшыні Прампляну ВСНГ БССР ПАГОСКІ.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

АЎТОРАК, 21 МАЯ — ДЛЯ ЛКСМ

„КАСТУСЬ КАЛІНОЎСКІ".

КІНО-САД «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Савецкая № 71. — Сёньня, адчыненьне кіно-саду. Прэм'ера, амэрыканскі баявік, адна з лепшых карцін усясьветнай кінематаграфіі „ЧАНГ". Пачатак І сэансу а 9 г. увечары. Каса а 7 гадзіне.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». — МАСТАЦКІ ФІЛЬМ „ПЛЁТКА". Драма ў 7 частак. Пачатак а 7 гадзіне.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ — „ПРАВА НА ЖЫЦЬЦЁ". Драма ў 6 частках. КІНО-ХРОНІКА „САВКІНО" № 202-23. Пачатак а 7 з паловай гадзіне. Каса а 6 гадзіне.

Кузьняцоў, Нічыпар Трафімавіч, нараджэнец гор. Віцебску, пражываючы ў гор. Віцебску па Старасельскай вул., д. № 16, зьменьвае прозьвішча на „ГАРАЛЬДАЎ", імя на „МІКАЛАЙ".
Да асоб, якія маюць што-небудзь супроць зьмены прозьвішча і імя т. Кузьняцова, просьба паведаміць Віцебскі ЗАГС, Віцебск, Бухарынская вуліца, дом № 3.

Менскі ЗАГС выклікае гр-на БАРАНОЎСКАГА ВІКТАРА ВІКЕНЦЬЕВА на 14 чэрвеня 1929 г. па справе скасаваньня шлюбу з гр-кай БАРАНОЎСКАЙ ПАЎЛІНАЙ.

Менскі ЗАГС выклікае гр-на ДАНІЛЕВІЧ ПЯТРА АДОЛЬФАВА на 14 чэрвеня 1929 г. па справе скасаваньня шлюбу з гр-кай ДАНІЛЕВІЧ ЛАРЫСАЙ.

У нарсуд Вузьдзенскага р. паступіла заява гр. вёскі Базьвішча Вузьдзенскага р. Крысько Паўліны Сымонавай аб прызнаньні факту бяз вестак загінуўшага яе мужа з часу грамадзянскай вайны т. Крысько Міхася Паўлава 29 г. Водлуг маючыхся ў нарсудзе справак, гр. Крысько быў чырвонаармейцам 23 кав. палка 1-й коннай арміі, 6-й дывізіі.
Да ўсіх асоб і устаноў, ведаючых аб месцы знаходжаньня памянёнага грамадзяніна паведаміць нарсуду Вузьдзенскага раёну, м. Узда.

ЗГУБЛЕНЫ.

Дамавая кніга Бурдзіна М. М., выд. Калінкавіцк. міліц.
Паявая кніжка Ігольнікава І. Р., выд. калінкавіцк. спаж. т-вам.
Сяброўская кніжка Буклея А. А., выд. ЦП саюзу працасьветы, кв. 683.
Лекавая кніжка Буклея А. А., выд. Менакрстрахкасай, кв. 684.
Вайсковая кніжка Буклея А. А., выд. Менакрваенкаматам, кв. 685.
Вайсковы білет Семяновіча К. П., выд. Менакрваенкаматам, кв. 686.
Сяброўскі білет № 00146352 Пагура П. М., выд. ЦП саюзу друкароў, кв. 687.
Пашпарт Натансона В. С., выд. Менакрміліц., кв. 688.
Біржавы талён № 1347 Скварчэўскай Б. І., выд. Менбіржай працы, кв. 689.
Заліковая кніжка № 188., выд. Праўленьнем БДУ і пасьведчаньне за № 3-54 на імя Якімовіча А. Л., кв. 707.
4 біржав. талёны Розэнгауза Г., выд. юнсэкц. пры Менбірж. працы, кв. 690.
Лекавая кніжка Голадца Б. І., выд. Менакрстрахкасай, кв 691.
Заліковая кніжка Пышковай І. А., выд. Праўленьнем БДУ, кв. 708.
Сяброўскі білет Якімовіча А. Л., выд. Менск. саюзам Мэдсанпрацы, кв. 709.
Залогавы квіт Валасэвіча Н. П., выд. Белдзяржбанкам, кв. 692.
Талён Рэзьнік З. І., выд. Менскай Біржай Працы, кв. 693.
4 біржав. талёны Артамонавай А. Я., выд Менбіржай працы, кв. 694.
Пасьведчаньне Гурэвіч З. Ш., аб сканчэньні БДУ, кв. 701.
Мэтрычная выпіс Абрамовіча С. П., выд. Екацерынаслаўск. ЗАГСам, кв. 702.
Пашпарт Гразоўскага Б. Б., выд. Менакрміліц., кв. 704.
Залікавая кніжка за № 335 Ізмайловіча В. А., выд. Менск. Дзярж, Палітэхнікумам, кв. 705.
Сяброўская кніжка № 3324 Янкоўскага А. К., выд. Менск. саюзам Саўгандльслуж., кв. 706.
Біржавы талён за май і чэрвень м-цы Данілевіча В. В., выд. Менбіржай працы, кв. 698.

Галоўлітбел 595.

Менск, дзяржаўная друкарня.